ԹՎ. 3ԱՐԻ 3487 (Ն. Տ.) 10 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1895 — 28 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1895 — 21 ՐԷՊԻԼ, ԱԽՐՐ 1313 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ԴԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՈՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ

Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى ادارهسى

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան ժամամ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տարբերակ Տարեկան Օտար. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի Դրուս	50

Խմբագրութեան թղթակցութիւնները եւ այլ գրութիւնք

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՅՈԲԵԼԵԱՆՆԵՐ

Քանի մը ամիս առաջ Իզմիրէն հաղորդեցին թէ քաղաքին ազգայիններուն մէջ խորհուրդ կայ Աբեղեան Մասուի խմբագրապետին գրական գործունէութեան յոբելեանը տօնելու։ Թէ ի՞նչ կերպով և երբ, նորագոյն լուր մը չի հասաւ։ բայց անտարակոյս այդ խորհուրդը մոռցուած չէ և Իզմիրցիք պիտի գիտնան գրչի վաստակաւորի մը արժանաւոր յարգանքն ընծայել այս առթիւ բազմաչխատ ուսուցչին ու հրապարակագրին։

Միւնոյն ատեն, Հանդէս Ամսօրեայ կը ծանուցանէ թէ Վիեննայի Մխիթարեան միաբանութիւնը կը պատրաստուի առաջիկայ նոյեմբերի սկիզբը տօնել իր բազմահմուտ Աբբահօր քահանայութեան և գրական կեանքի յիսնամեայ յոբելեանը։

Մասուրեանին և Այտընեանին չափ ծանօթ անուն մը չի կրնար այն գաւառացի ուսուցիչն որուն համար առիթ օրը կը գրէր մեր Պալատաի Թղթակիցը, թէ Թարգմանչաց վարժարանի աշակերտներն արձակուրդէն օգուտ քաղելով ակած են նախկին ուսանողներուն հետ միաձեռն պատրաստուիլ տօնելու ուսումնապետ Մինրան Հ. Սվաճեանի ուսուցչական գործունէութեան քսանհինգամեայ յոբելեանն որ կը հասնի տարւոյս հոկտեմբերի 1ին։ Եւ սակայն կ'արժէ որ ուշադրութիւն դարձնենք լրագրին մէկ անկիւնը, թղթակցութեան մը ծայրը աբօղուած այս լուրին վրայ։

Տարինէէ հետէ, ամեն անգամ որ նամակ կը հասնի Պաղտատէն, կրթական ուղղութեան, վարժարաններու վիճակին, աշակերտներուն յառաջդիմութեան վրայ տեղեկութիւն հաղորդող, միշտ անոնց մէջ կը գտնենք Մինրան Հ. Սվաճեանի անունը՝ իբրեւ ուսումնապետ։ Իր անձին վրայ չէ որ պիտի խօսինք այստեղ, այլ իր գաւառական ուսուցչի համեստ ու արդիւնաւոր պաշտօնավարութեանը վրայ, զոր իր ձեռքին տակ դաստիարակուած սաները գնահատած են ու կը գնահատեն։ Եւ ի նշան երախտագիտութեան, կուզեն յոբելեանը տօնել իրենց սիրելի դաստիարակին։

Որչափ որ իմացած ենք, Պաղտատի ազգ. վարժարաններուն ուսումնապետը պատրաստած է ո՛չ միայն առեւտրական և ուրիշ ասպարէզներ մտնելու կարող շրջանաւարտներ, այլ և դաստաուներ որոնք հիմայ գոհացուցիչ կերպով կը պաշտօնավարեն այն կրթական յարկին տակ ուր ուսած են։ Այս տարուան քննութեանց ու մրցանակաբաշխութեան վրայ հաղորդուած տեղեկութիւններն հաստատեցին Թարգմանչաց վարժարանին բարեկարգ վիճակը որ օտարներուն ալ խնդակցութեան արժանացեր է։ Երկու շրջանաւարտներ պաշտօնի կոչուեր են եւրոպական հաստատութիւններու մէջ և երեք աշակերտներ ալ մեկներ են բարձրագոյն վարժարաններ, իրենց ուսմունքը կատարելագործելու։

Ուրիշ շատ մը ազգ. վարժարաններ որոնց անունը աւելի յաճախ կը յիշուի, պիտի նախանձէին Պաղտատի Թարգմանչաց վարժարանին մէջ կոկիկ ու անշըշուկ կերպով ձեռք բերուած արդիւնքներուն վրայ։ Եւ Թարգմանչացի հին ու նոր ուսանողները գնահատելի մասնաժամ մը ունեցեր են՝ պատուել ուզելով իրենց դաստիարակին քսանհինգամեայ գործունէութիւնը։ Ի՞նչ կրնայ բլալ գաւառացի դաստիարակի մը յոբելեանին տրուելիք ձեւը։ գալոգական պարզ հանդէս մը կամ սեղան մը, քանի մը շնորհաւորական ճառեր և թերեւս համեստ նուէր մը՝ իբրեւ յիշատակ այդ օրուան։ Եւ յոբելեանն, ինք, աւելին չի սպասեր անշուշտ, ըմբռնելով բարոյական նշանակութիւնն այս համակրական արտայայտութեան։ Որքանո՞ր կան, պիտանաւոր դաստիարակներ, երեսուն քառասուն տարիէ ի վեր պաշտօնավարած, սերունդներ կրթած, որոնց սաներուն միաբէն օր մը չէ անցած երթալ սեղմել իրենց վարժապետին ձեռքը։ Ուրիշներ, ուրիշ դժբաղդ, ծերացած ու քաջքայուած, որոնք նիւթական հոգերով կը տառապին, և ալ նպաստի միայն կը սպասեն, յոբելեանի գաղափարն իսկ մտքերնուն չանցնելով։

Մեր մտքը, կը յիշենք միայն Եազմաճեանը, գեղագրութեան բազմամեայ ուսուցիչը, որուն աշակերտները երկու տարի առաջ մտածեցին դրական կերպով յոբելեան մը կատարել։ Պատրիարքարանը սիրով յանձնեց ժապաւենեալ տոմարը և քանի մը ազնիւ անձեր գըլուխ կեցան հանգանակութեան։ Գոյացած գումարը արդիօք բաւեց տուն մը գնելու Եազմաճեանին։

Տուն մը ունենալ. այս չէ՞ եղած իտէալը ծերունի հայ վարժապետներուն, իրենց կեանքին մեծագոյն օրերուն համար, անոնց որ գիտցածնին ասանդած են, պարկեշտ, գործունեայ ու արդիւնաւոր շրջան մը բոլորելով և օրը օրին միայն ապրելով։ Յոբելեանը շատ վեր կը գտնեն անոնք իրենց արժանիքէն. բայց գտնե՞ ընծայենք այդպիսիներուն ինչ որ կ'ակնկալեն իրենց հպատակութեան մէջ. համակրանք մը, երախտագիտութիւն մը—բարոյապէս՝ երբ մեծ արժանիք ունին, ու նիւթապէս՝ երբ կարօտութեան մէջ են։

Ընկերային պարտականութեան ազնուագոյններէն մէկն է այս։ Տ.

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻՆ

Ֆրանսական Ակադեմին անցեալ ուրբաթ ի նիստ գումարեցաւ Օմալի Դուքսին նախագահութեամբ։

Կարգացուեցաւ պաշտօնագիր մը որ կ'արտօնէ Ակադեմին ընդունիլ տիկին Էմիլ Օժիէի ժառանգորդ Օր. Ժանն Տէռուլիի նուէրը, 1667 ֆրանք, տրուելու համար այն հեղինակին որուն մէկ թատերախաղը երեք տարուան մէջ ներկայացուելով Թէաթռը-Ֆրանսէն կամ Օտէոնը, լաւագոյնը դատուի Ակադեմիին կողմէ։ Այս մրցանակ պիտի կրէ Էմիլ Օժիէի անունը։ Ակադեմիին անդամներն ալ կրնան մասնակցիլ այս գրական մրցման։

Բասքէօճի որդւոյն մէկ նամակը կարդացուելէ ետք, որով իր հօր մահը կը ծանուցանէր, Օմալի դուքսը ցաւակցութիւն յայտնեց այս մեծ կորուստին համար և ատենը փակեց ի նշան սգոյ։

* *

Ֆրանսայի հինգ Ակադեմիներու եռամսեայ միացեալ նիստը տեղի ունեցաւ անցեալ հինգշաբթի։ Թղթիմաց գիտութեանց Ակադեմիին Գ. Ֆրիէտէլի տեղեկագիրը կարգացուելէ ետք՝ ի մասին 20,000 ֆրանքի մրցանակին որ 1859ի հրամանագրով հաստատուած է, ժողովը քուէարկութեամբ որոշեց այդ մրցանակը տալ Պ. Ռաուլի (գիտութեանց Ակադեմիին թղթակից անդամի Կրենոպլ) իր հմտալից երկասիրութիւններուն համար։

ՆԵՐՍԷՍԵԱՆԻ ՎԵՐ ՅՈՒՇՈՒՄՆԵՐ

Անցեալ օր ապրիլ ունեցայ այցելել Ներսէսեան վարժարանն Հասգիւղի։ Կիրակի ըլլալով մարդ չիկար այդ իսկոյն փայտակոյտին մէջ, տխուր փայտակոյտ մը արդարեւ որուն տակի քանի մը մոյթերը փտելուն պէս, բնաւ տարակոյս չիկայ, ձիւնակոյտի մը քայքայումովը պիտի վչչի։

Առջի գիշերն յորդահոս անձրեւ եկած ըլլալով չէնքը վազեր էր. տեղ տեղ, ձեղունին փտած տախտակները՝ վար թափեր էին մղուած ջուրին հետ. և ընդարձակ սրահին մէջ լճակներու հեաքերը գեռ կային՝ լայն թաց արատներով. պատերը հինոսլով ճաթռտելով թուխ շերտեր ունէին, անձրեւը քանի մը շէր խնայած. պատկերներ, քարէանները ազատ լոգանք մը ըրած էին։

Ու մտածել որ այս կիսափուլայնանիստ վարժարանն է որ ամբողջ կէս դար ազգին են նշանաւոր անհատներն իր մէջ ընդունեց, կրթեց, ուսմունքի լոյսովը լեցուց. այդ անհատներէն այժմ ոչ ոք միտքն կ'անցունէ իր նախկին կրթարանը, անոր արդի ողբալի վիճակը, նիւթական անկումը, ու կրթական ալ անկումը. քանի որ առաջինին կը յաջողէ անխուսափելի կերպով երկարելը։

Եւ ես՝ այդ խղճալի չէնքին հանդէպ կը կենայի սրտամորմոք, հին յիշատակներու կոհակի մը մէջ ընկղմած, ու՝ հոգեկան անբացատրելի թափով մը սրտիս խորքն կ'ընէի։

—Ա՛խ, հարուստ ըլլայի ու սա գոյքը վերաշինէի։

Ինքիր է սակայն գիտնալ որ՝ հարստութեան մը պարագային մէջ՝ հոգւոյ միւնոյն զեղումը պիտի ունենայի՞. բայց եթէ ունենայի իսկ, քիչ մը պիտի վարանէի բարերարի այդ տիտղոս ստանձնելու, այն երկար ու անիմաստ վէճէն ետք որ յարուցուեցաւ Իսահակ Նորակառոյց վարժարանին շուրջը։ Երեւակայեցէք որ ես հարստութիւն չունենալով կը վարանիմ այսպիսի ձեռնարկի մը առջեւ, հապա ի՞նչ կը զգան մեր այն հարուստները, որոնք թերեւս նմանօրինակ բարեգործական նպատակներ ունէին։ Անցնինք։

Սրահներն ու դասարաններն աչքէ կանցունեմ հիմակ. մեծ սրահին մէջ հեղնութեան մը պէս կիրեւան ինծի նոր գրասեղանները որոնք՝ գեղին ներկիրով՝ շարուած են կարգաւ ծակած ծակծկուած տախտակամածին վրայ. այս գրասեղաններ՝ ազաքներու հանգստութեան ծառայելէ զատ՝ կը ծառայեն նաեւ չէնքին մրնացեալ մասին հնութիւնը աւելի գուրս ցայտեցնելու։

Քովի նեղ սրահը յիշատակ մը կարթնցունէ. առաջին անգամ երբ գպրոց գացի, հոն առաջնորդեցին զիս. բարձր ամպիոնի մը վրայ մարդ մը նստած էր Թաւսիտ մորուքով, լայն թիկունքով. ընդհանուր կառավարիչն էր, Պիւրիճեան էֆէնտին. իրեն տարին զիս. անիկա պիտի որոշէր թէ կրնայի՞ ուսումնարան ընդունուիլ։ Պիտի քննէր զիս։ Երբ քովը մտեցայ, սեւեռաբիր աչքերէն ու իր սպառնական երեւոյթէն երկիւղ զգացի. Նախնական հարցումներէն յետոյ ըսաւ որ ալիւր բառը հոլովեմ։

Այն ատեն, չեմ գիտեր ինչպէս աչխարհաբարեան անգիտակից բնազդէ մը մղուած, սկսայ հոլովել այս բառը. ուղղ. ալիւր. սեռ. ալիւրի, արա. ալիւրի...

Վարժապետը յանկարծ «վեսՔ»ը ըսաւ գժգոհ ծամածռումով մը։

Եւ աւելցուց.

—Ուղղ. ալիւր, սեռ. ալեր կ'ըլլայ, և ոչ թէ ալիւրի։

Ու հա՛ սր ըսած էի թէ հոլովումներն ու իրանարհումները կլլած լմնցուցած էի։ Որո՞ւն միտքէն կ'անցնէր որ հինգ գիրէ բաղկացեալ բառի մը երկու գիրերը կ'ան հետանան սեռականին մէջ ու երրորդ գիր մը կուգայ կը բանէ անոնց տեղը։

Դարձեալ ուսումնարանը մտցի սակայն. առանձնանոյնո՞ւմ մը եղած էր ինձի համար. չեմ գիտեր. կերեւայ թէ մէկ բառի մը հոլովումովը չէր հասկցուեր տղուն արժանիքը։

Ամբողջ օրը երկար տարիներ մեզի կառավարեց Պիւրիճեան էֆէնտի։ Իրականները, շատ անգամ, մեզի տրձակիէն առաջ, բարոյական պատուէրներ կուտար, որոնք ապահով եմ թէ կերպով մը ազդեցին անատենուան Ներսէսեան վարժարանի մատաղ ուսանողութեան վրայ։ Օր մը դպրոցէն ալ գիշէն ալ հեռացաւ. իր յիշատակը մնաց սակայն սրտիս մէջ. երկար տարիներ չտեսայ զինքը։ Օր մը Աբէ-Էլէի խմբագրատան սանդուխներէն վար իջած ատենս՝ մէկը դիմացս ելաւ՝ երկպտհասակ, թաւսիտ մորուքով որ սկսած էր աւելորդել։ Ես անմիջապէս ճանչցայ նախկին վարժապետս. բնաւ չէր փոխուած. անիկա երեսս նայեցաւ՝ իր յիշողութեան խորերը պրպտելով մը։ Սանդուխներէն վար եկած ատենս ան ալ վար կ'իջնէր. աս անգամ կեցանք. իրեն գոյն ու ձեւքն համբուրեցի. զարմացայ որ յիշեց զիս, և շնորհաւորեց և ուրախ եղաւ լրագրութեան մէջ մըտած ըլլալուս։

* *

Դիմացի դասարանը ուրիշ անձ մը կը յիշեցունէ ինծի. անգլիերէնի դասատու Աւետիս պատուելին հոն կը դասախօսէր։ Ուսուցչական դասուն ամենէն հոյակապ և ինքնատիպ դէմքերէն մէկը կը ներկայացունէր Աւետիս պատուելին. քանի մը սերունդներ իր ձեռքին տակէն անցուցած մարդ էր. մեծ հմտութիւն ունէր այն լեզուին համար չիկար անկից աւելի անգլիերէն գիտցող մէկը մեր մէջ. ա՛յս համոզումը թէ իր անձնական համակրելի երեւոյթը՝ սիրելի ըրած էր զինքը մեզի. ուրախութեամբ կը դիտէինք իր ժամանումն ամեն անգամ, մինչ կային ուրիշ դասատուներ որոնց պատահական բացակայութիւնը ուրախութեամբ կը լեցնէր մեզի։ Իր խօսուածքը, լի հեգնութիւններով ու սրաբանութիւններով, խնդալէն կը ճաթեցուներ մեզ, ու միանգամայն կը սորվեցուներ լեզուն անանկ դիւրուցոյց մեթոտով մը զոր ոչ մէկ դասատուի քով կը տեսնայիր։ Փոքր մանրագէպ մը.

Օր մը մեր կարգէն աչակերտ մը, սրուն քով կը գտնուէր անգլիերէնի բառին տետրակը, անգգուշութեամբ կարմնցուց զայն. ու հեռուէն յաջորդ դասը չլրցանք սորվիլ։ Որպեսզի օրը դասարան ժողովուեցանք, սիրտ ի դող. ի՞նչ պատասխան պիտի տայինք։ Ուրիշ ճար չիկար. տետրակը կորնցուցող աչակերտը պիտի ներկայացնէինք իրեն՝ իբրեւ արդարացում։ Այնպէս ալ ըրինք։

—Դո՞ւն կորնցուցիր տետրակը, տղա, հարցուց պատուելին մեղմութեամբ։

—Այո, ըսաւ տղան թոթովելով։

—Աֆերիմ, տղա, պատասխանեց պատուելին անանկ ոգեղիչ չեչտով մը որ աչակերտը վեր ցցեց գլուխն ու խրոխտ նայուածք մը պտրցուցաց շուրջը ըսել ուզելով որ յանցանքը ինք տարած էր։ Իսկ մենք ապշած մնացեր էինք։

Այս կոգեբանական վիճակին մէջն էինք, երբ ահա յանկարծ պատուելին զարհուրելի դէմքով մը պոռաց այն աչակերտին երեսն ի վեր։

—Վա՛յ ապուշ վա՛յ, ինչո՞ւ կորնցուցիր տետրակը, ծո՛։

Անկարելի է նկարագրել աչակերտին կսկծելի յուսախաբութիւնը և մեր միամիտ ուրախութիւնը. այդ տետրակը բեմի վրայ յաջողութիւն պիտի գտնէր։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ԶԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ի ԼՕԶԱՆ

Յաջորդ օրը կ'այցելեմ Մայր-եկեղեցին, 1000ին սկսուած և 1216ին աւարտած և երեք անգամ հրայ ճարակ եղած։ Շէնքը, որ նոյնքան գեղցիկ է գուրսէն որքան ներսէն, 65 մէտր բարձրութիւն և 100 մէտր երկայնութիւն ունի։ Կամարները կրող սիւները և անոնց ձեւերուն զանազանութիւնը ըսկ տուած են Վիոլլէ-Լը-տիւքի (մին այն ճարտարապետներէն որ նորոգած են Բարիզի Նոտր-Տամը) թէ Լօզանի Մայր Եկեղեցին բոլոր և Լոնդէ տճի գոհարն է։ Դարձ այնպէս մը չենուա՝ է որ Քրիստոսի գլուխը կը ներկայացնէ, իսկ երկու թեւերը՝ բազուկները։

Նոյն օրը կը ներկայանամ հանրային կրթութեան նախարարութեան, որուն ինքզինքս ներկայացնելէ վերջ, տեղեկութիւններ կուգեմ Լօզանի վարժարաններուն վրայ։ Մայրալեզ ազնուութեամբ կուտան ինձ ամէն տեսակ տեղեկութիւններ, և բացի կանոնագիրներէն ու ծրագիրներէն՝ Լօզանի ամէն կարգի վարժարանց յատուկ, արտօնագիր մը կը յանձնեն ինձ, որպ չնորհիւ պիտի կրնայի ներկայ գտնուիլ նախակրթարաններու դասախօսութեանց։ Իմանալով որ մէկ երկու դասագրքեր չենած էի, կը փափաքին զանոնք ունենալ իրենց նահանգային մատենադարանին մէջ, գաղափար մ'ունենալու համար մեր դասագրոց մանկավարժական արժէքին վրայ, փափաք զոր պատիւ կը համարիմ ամեն քանէ առաջ գոհացնել՝ Պոլիս վերադարձիս։ Վերջապէս, մեկներու պարհուս կը հրաւիրեն զիս ներկայ գտնուիլ մանկավարժական համաժողովին որուն վերջին նիստը տեղի կունենար յաջորդ օրը ի Բայէրն։

Հանրային կրթութեան պաշտօնատունէն ելնելով Ուշի առնոց (Լօզանի նաւահանգիստը) funiculaire (պարանաւոր երկաթուղի) կը հեծնեմ, եօթը վայրկեան վերջը Ուշի եմ. զուարթագէմ Էֆմանի եկեղեցւոյ Շոգենաւուն սպասող կամ պարզապէս ժամանակ անցընելու համար հոն խռնուած երկսեռ բազմութեան մէջ ես ալ տեղ մը կը գրաւեմ նստարանի մը վրայ ու կը սկսիմ զննել մերթ լիճն ու անոր պանդ վրայ բարձրացող լեռները, մերթ աչաքահիս ամենէն հեռաւոր վայրերէն հոգ ժամադիր եղած ինձ նման օտարականներն՝ որոց շատերն—ամենէն պզտիկ աղջիկներն իսկ—յարդէ լայն գլխարկ մը գլուխներն անցուցած, սլաքաւոր բիր մը ձեռքերնին բռնած, մխալ մը ուսերնին նետած և խոշոր գամերով մուճակներ հագած, զըլխարկներուն կամ կուրծքերնուն վրայ լեռնական ծաղիկներ կամ խոտեր խոթած, իրենց ամբողջ մարմնովը կ'արտաչնչեն բարձր լերանց կենսատու օդը զոր լիաթոք ներչնչած են քանի մը ժամ առաջ։ Կարծես մուրացկաններ են ադոնք, արեւուն տակ եկած այդ մարդիկը, որոց ամէն մէկը ով գիտէ ո՛ր Ամերիկացի կամ Անգլիացի միլիոնատէրը կամ լորտն է։ Ու այդ օրը, այդ առողջութիւնը զոր բերած են լեռներէն նոր կենդանութիւն մը կուտայ անոնց ալ օր, ինձ նման, այդ սեպ գագաթները մագլցելու ուժը չին ունեցած։ Քիչ մը հեռուն պատանիներ ու պատանեակներ, առ ոչինչ գրելով արեւուն չեչտակի ճառագայթները, զբաղած են կարմրախայտ կամ գայլաձուկ որսալու. որքան մարդ անհամբեր է այդ համբերող էակներուն ի տես՝ որոնք երբեմն ժամերով կը՝ պասեն հոգ, գլուխնին ծռած, ինքզինքնին մոռցած, գիտելով խեղճ յամբ անասունն՝ որ գոնէ քիչ մ'ատեն կը յաջողի ի դերեւ հանել մարդուն հնարագիտութիւնները։ Շատ հանգարտ է այդ հրապուրիչ լիճն մը՝ նիւ Ժընէվի, որուն մէջէն կանցնի Ռոն գետը. հանգարտ, այո, բայց պէտք չէ խաբուիլ կ'ըսէ ինձ Բարիզցի տիկին մը, որ տառնէնը տարեկան ալիքին մէկ երկու ամիս առաջ գերեզմանին յանձնող մարդ մը թաղելը ի զուր փարատել կը ճգնէր օտար հրլրի մը տակ, այդ վճիտ լիճը, թէեւ այսքան խաղաղիկ, իր փոթորկի վայրկեաններն ալ ունի։

Ե. Թ. ՀԻՆԴԼԵԱՆ

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐ

Բրուսիոյ մէջ կատարուած վերջին մարդահամարը սա արդիւնքն է տուած. 6,644,098 ընտանիք հաշուած է, ուր ներկայ կը գտնուէին 15,475,202 մարդ արական սեռէ և 16 016,006 իգական սեռէ։ Երկրագործական շահագործումներուն թիւն էր 3,331,651։ 742,119 արհեստներ կը շահագործուին զանազան անձանց կողմէ, օժանդակներու կամ մեքենաներու օգնութեամբ։ Պերլինի մէջ 1,615,082 բնակիչ կայ, ըստ վերոյիշեալ մարդահամարի։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼԻ»ի (91)

ԺԻՒԼ ՏԸ ԿԱՍԹԻՆ

ԲՕԼԻՆ ՏԸ ՄԵՐԻԱՆ

ԹԱՍՆ ԵՐԻՈՐԴ

—Բաւական ակներեւ են, դատելով այն խռովումէն զոր այս պահուս ցոյց կուտաք, ըսաւ օրիորդ Իրմա։

Տիկին տ'Արսի միջամուխ։

—Աղջիկս դեռ շատ պզտիկ է մէկը սիրելու համար, ըսաւ։

—Քանի՞ տարու է, հարցուց Իրմա նախանձոտ երեւոյթով մը։

—Տասնըհինգ անցուցած է... դեռ տասնըութ չիկայ։

—Մնաց որ, ըսաւ տիկին Լանթէն, օրիորդին ընթացքը յոյժ ներելի է։ Իրվուա կոմսը գեղեցիկ է։

—Գեղեցիկ է, արդարեւ, ըսաւ տիկին տ'Արսի, բայց ես ապահով եմ որ աղջիկս չմտածեր անոր վրայ։ Շատ աղէկ գիտէ որ Իրվուա կոմսը մեր դասակարգէն չէ... Մենք փոքր քաղքենիներ ենք, և կոմսը կը պատկանի բարձր ազնուականութեան։

—Վերջին շաւաւիղն է Իրվուա մարքիզներուն, ըսաւ Իրմա, հին յոյժ ազնուականութիւն մը, որոց նախնիք հրեւցած են խաչակրութեանց մէջ... Թուռէնի մէջ փառաւոր դղեակ մը ունին, միջնադարեան ճշմարիտ դղեակ մը։

—Տեսա՞ծ էք, օրիորդ։

—Բանի մը անգամներ։ Իրվուա կոմսն ու ես հարեւանակից ենք։

—Բնիկ Թուռէնցի՞ էք։

—Հոն ծնած եմ...

—Պարոն Լանթէն՝ կոմսին հօրը Իրվուա մարքիզին գործակատարն էր, ըսաւ տիկին Լանթէն։

Իրմա չար ակնարկ մը նետեց մօրը և սպէս սրբագրեց անոր ըսածը.

—Հայրս մեծ բարեկամն էր մարքիզին և բարեկամի անունով միայն կը դիմէր անոր գործերովը։

—Այո, ըսաւ տիկին Լանթէն, բարեկամի անունով։ Մնաց որ, մարքիզին ու զաւակին հետ լաւագոյն յարաբերութիւններ պահած է... Դեռ անցեալ գիշեր եկան ճաշեցին մեր տունը։

—Կոմսը, ըսաւ տիկին տ'Արսի, ախորժելի ըլլալու է ընկերութեան մէջ։

—Շատ ախորժելի... Սրամիտ, բարիդեան, թէեւ մինչեւ ցարդ օտար երկիր ապրած ըլլայ։

—Արդարեւ երկար ատեն չիկայ Փարիզ դառնալը։

—Քանի մը շաբաթ միայն։

—Եւ առաջ ո՞ր երկիրը կը բնակէին։

—Որոշ տեղ մը չէին հաստատուած։ կը ճամբորդէին։

—Երջանի՞կ կեանք։

—Շա՛տ երջանիկ։

—Հարո՞ւստ են։

—Մարքիզը քանիցս միլիոնատէր է կ'ըսեն։

—Կոմսը պատուական բռնթի մն է...

—Օ՛հ, շատ կը մենուուի, ըսաւ օրիորդ Լանթէն։

—Մեզի պէս պզտիկ քաղքենիներ չեն, ըսաւ տիկին տ'Արսի...

—Մանաւանդ որ, ըսաւ Իրմա, զուր աշխատութիւն պիտի ըլլար։

Այս խօսքն ըսած էր ծայրայեղ սոնգանօք։

Օրիորդ Լանթէն չարայարեց.

—Պարոն կոմսին ընտրութիւնը երկար ատենէ ի վեր կատարուած է. երկար ատենէ ի վեր իր ամուսնութիւնը որոշուած է։

Եւ տուած հարբուածէն զոհ, ոտքի ելաւ հրաժեշտ առնելու համար։

Ժանն մեռելի պէս ժժգունած էր... ըսաւ մարմինը վիշտէ կը սարսռար...

Իրմա պահ մը դիտեց իր անուշ զոհը հեգնաս, զոհունակ երեւոյթով մը, յետոյ դուրս ելաւ, մայրն ալ ետեւէն։

Եւ ճամբան ըսաւ այս վերջինին.

—Կը տեսնես, մայր, որ սուտ չէին ըսած ինծի։ Կը սիրէ զայն։ Նշմարեցի՞ր իր յուզումը, իր խռովումը։

—Այո, այո։

—Ժամանակ է որ հայրս փութայ։ Եթէ կոմսն իմանայ որ սիրուած է, կրնայ ինքն ալ զանիկա սիրել։ Եւ եթէ հիմակ որ կը սիրեմ զայն, ձեռքէս յաջչտակուի այս պզտիկ աղջիկն՝ զոր կ'ատեմ, չեմ գիտեր ինչ պիտի ընեմ։ Դժբախտութիւն մը պիտի պատահի և ցաւէս պիտի մեռնիմ...

Տիկին Լանթէն սոսկաց աղջկանը դրդռութենէն։

—Հանգարտէ, ըսաւ, հանգարտէ։ Ամէկ գիտես որ հայրդ բանի մը առջեւ չը պիտի ընկրկի քեզ երջանիկ ընելու համար։

—Եթէ, հառաչեց Իրմա, չսիրէ՞ զիս։

—Կո՞մսը։

—Այո։

—Եւ ինչո՞ւ չպիտի սիրէ։

—Գեղեցիկ չեմ...

—Շատ ազնիւ ես։ Թարմ ես... Գեղեցիկ աչուքներ ունիս. կրնաս պատիւ բերել երիկ մարդու մը։

—Կը կարծե՞ս, մայր։

—Ապահով եմ։

—Օրիորդ տ'Արսիին չափ ազնո՞ւ կը գտնես։

—Նոյն սեռը չէ...

—Անիկա ինէ աւելի սիրուն է...

—Թերեւս աւելի սիրուն, բայց դուն գեղեցիկ ես և ուժեղ. հրապուրիլու աւելի կարող... Անիկա պեպէք մըն է, տան կին մը...

—Կը մխիթարես զիս, մայր...

—Մնաց որ հայրդ կայ։

—Իրաւ է։ Ցանցաւոր եմ վախնալուս. իմ դիրքս լաւագոյն է։ Ես պիտի ըլլամ Իրվուա կոմսուհի։

—Այո, աղջիկս, մի տրամիր։ Ցուսա...

Երբ տիկին և օրիորդ Լանթէն հեռացան տիկին տ'Արսիի սրահէն, Ժանն, արտասուալի, մօրը բազուկներուն մէջ նետուեցաւ։

Զէր կրնար զսպել իր վիշտը։

—Օ՛հ, մա՛յր իմ, մա՛յր իմ, ո՞ւրչափ դժբախտ եմ։

—Եւ ինչո՞ւ, հարցուց մայրն ապշահար։

—Չի լսեցի՞ր ինչ որ ըսուեցաւ...

—Ի՞նչ։

—Իրվուա կոմսն ընտրութիւն ըրեր է։ Ամուսնութիւնը որոշուած է։

—Է՛յ, լաւ։

—Է՛յ, ես պիտի մեռնիմ։

—Վա՛յ, ըսաւ մայրը, ուրեմն չիտա՞ք է։ Կը սիրե՞ս զայն։

—Այո, մայր։

—Իրվուա կո՞մսը։

—Իրվուա կոմսը։

—Խենդութիւն է։ Դուն ազէկ գիտես որ չես կրնար յուսալ անոր հետ կարգուիլ։

—Հիմակ գիտեմ։ Կը հասկնամ։

—Եւ սիրեցի՞ր զայն։

—Մարդ իր սրտին տէ՞ր է... տեսայ զայն... սիրեցի... գուն չտեսա՞ր, մայր։

—Այո, աղջիկս։

—Հաւնեցա՞ր։

—Այո, շատ ազնիւ է։

—Ամեն մարդոյմէ գեղեցիկ, այնպէս չէ։

—Օ՛հ. ատիկա չեմ գիտեր։

—Երբէք չեմ տեսած այնքան գեղեցիկ, այնքան վայելչագեղ մարդ մը անանկ աչուքներով։ Դիտա՞ս որի հետ պիտի ամուսնանայ։

—Ի՞նչպէս կրնամ գիտնալ։

—Հարցնելու էի օրիորդ Լանթէնին։ Ուժ չունեցայ։ Ա՜յնքան դժբախտ էի։ Ինծի կը թուէր որ սիրտս կը բրցունէին, և անիկա ուրախ զուարթ կ'երեւար տեսնելով իմ տառապիլս...

—Ինքիրմէդ բաներ կը ստեղծես, աղջիկս։

—Ոչ, ոչ, ինքիրմէս չէ... չելլայ ան ալ սիրէ. եթէ ինքն ըլլայ։

—Օրիորդ Լանթէո՞ն։

—Այո։

—Օրիորդ Լանթէն ալ քեզի պէս Իրվուա կոմսին երիկը չպիտի ըլլայ... Իրվուա կոմսը մինչ տարբեր դասակարգի մը մէջ պիտի կարգուի։

—Այն օրը երբ իմանամ իր ամուսնութիւնը, ըսաւ Ժանն մեղմիւ, վերջին օրս պիտի ըլլայ։

Եւ որովհետեւ այս խօսքերն արտասանած պահուն սկսած էր հեծկլտալ, մայրը բազուկներուն մէջ առաւ զայն և փորձեց մխիթարել զայն։

—Բայց ոչ, մտմտջեց, պիտի հանդարտես... պիտի մոռնաս։

—Երբէք, մայր, ըսաւ մանկամարդ աղջիկը ձեռքը սրտին տանելով։ Հոս կը զգամ զայն...

ԺԵ.

Մարը մոնող արեւուն ոսկի ճառագայթներէն մեղմիւ լուսաւորուած իրիկուն մը Իրվուա կոմսն այն պահուն երբ կը յուզուէին Լանթէնները խռովող այս զանազան կիրքերը, հօրը զէմքին հետզհետէ տրամագին երեւոյթէն մտագրաղ, Մոնսոդարաստանին ծաղկաւէտ ծառուղիներէն կ'անցնէր Մալերզ պուլվարն ապարանքն երթալու համար ուր մարքիզն իրեն կը սպասէր, երբ իր առջեւ երկու կիներ տեսաւ վայելչաձեւ, որոնց մէկը տարիքոտ կ'երեւար, միւսը մանկամարդ։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 28/10 ՀՈԿՏ. 1895

Տնտեսական հարցեր

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵԳԻՊՏՈՍԻ

Պաշտօնական տեղեկագրերէ կ'երևի թէ 1894 Դեկտ. 31ին վերջացած տարւոյն մէջ Եգիպտոսի ներածումներն և արտածումներն արժած են 21 միլիոն 528,187 եգիպտական ոսկի, այսինքն՝ իբր 380 հազար ոսկւոյ նուազում նախորդ տարւոյն վրայ։ Ալէքսանդրիա մնաց կամ անկէ նաև դրուած ապրանքին արժէքն էր 19½ միլիոնէ քիչ մը աւելի։ 1894ի անկումը մերոգրելի է ապրանաց գիներուն անկմանն։ Այս պատճառաւ ամենէն աւելի նեղուեցան երկրագործները։ բայց մինչև մէկ ատիճան օգտուեցան դուրսէն բերուած ապրանքներուն, մանաւանդ բամբակեղէններուն ածումենէն, որ իրենց ապրանաց գիներուն կարիքն այնքան դալի չէրաւ իրենց։ Գնոց ընդհանուր անկման հակառակ, դուրսէն բերուած ապրանքներուն ամբողջական արժէքն 540,000 ոսկի աւելի է քան նախորդ տարին։ 1894ի սկիզբը Նեղոս շատ վար չէր, և արտերուն ու ագարակներուն ոռոգումն անարդիկ կատարեցաւ։ Վաճառականներու և արհեստական արտօնագրերու կամ Բաղէնդայի օրէնքը դեռ չհրատարակեցաւ։ Կեղծ վաճառանիշերով ապրանք մեծաքանակ կը մուծուի տակաւին Եգիպտոս, թէև խառն դատարանաց առջև կատարուած դատավարութեանց արդիւնքն եղաւ մինչև մէկ ատիճան դադրեցնել կեղծերու վաճառումն։ Հիւպատոսք իրենց ազգակից գործարանատէրերու յորդոր կը կարդան որ եթէ իրենց տեսակներն ապրանքներուն Եգիպտոսի մէջ վաճառումն յանկարծակի նուազած կամ դադրած տեսնեն, քննութիւն բանան, իմանալու համար թէ անոնց կեղծերը չէ՞ն ծախուիր չենեռու վաճառանիշով, և եթէ այսպէս ըլլան ստուգեն, չվարանին դատ վարելու խառն դատարանաց առջև ի Գահիրէ։

Եգիպտական նաւահանգիստները բանող նաւերուն թիւն զգալի յաւելում ցուցուց 1894ին։ 1894ին Ալէքսանդրիա մտած շոգենաւք և առագաստանաւք 2,375 հատ էին, մինչ 1893ին էին 2,271 հատ։ Բեռնագինք դարձեալ ածան էին։ Ներս առնուած ապրանքին արժէքն էր 9,347,000 ոսկի, այն է՝ 540,000 ոսկի աւելի քան նախորդ տարին։ Դուրսէն բերուած ապրանքներուն մէջ աւելցած են երկաթ և այլ մետաղներ։ Նաև մեքենայից, հանքածուխի, ծխախոտի, բամբակեղէնի, յախճապակեայ անօթներու, կապերտի, մետաքսեղէնի և ձէթի վրայ յաւելում կ'երևի։ Աւելցած են նաև Եգիպտոս մտած ատաղձ, կտաւեղէն, և քիչ շատ ուրիշ ապրանքներ։ Ալիւր, խոհուէ, գինի պակսած են արժէքի կողմէ։ Գիներն ընդհանրապէս աւելի վար էին քան 1893ին։ Լանքաշիրի և այլ անդր. ապրանք աւելցած են 510,125 ոսկի, և ամբողջ ներածումներուն մէկ երրորդէն աւելի կը կազմեն։ Աւստրեան ապրանքներուն վրայ 25,000 ոսկի, Պարսկականներուն վրայ 29,000 ոսկի, Պելժիականաց վրայ 148 հազար ոսկի և Գերմանականաց վրայ 46,000 ոսկի յաւելում կայ։ Պելժիացին և Գերմանացին Եգիպտոս տարուած ապրանքներն հեռագիրէ կ'աւելնան։

Գալով Եգիպտոսէն դուրս ղրկուած ապրանաց, 920,560 ոսկիի նուազում կայ, որովհետև 1883ին 13,101,280 ոսկի էր, և 1894ին իյնած է 12,180,712 ոսկիի։ Այս անկում գլխէթ ամբողջովին ապրանաց ածենալուն հետեւանքն է։ Օրինակի համար, թէև դուրս ղրկուած բամբակն 830,000 կենտնար աւելի էր քան նախորդ տարին, բայց արժէքն 350,000 ոսկի պակաս եղաւ։ Շաքարին գալով, 35,000 կենտնար աւելի արտածեցաւ, բայց 135,000 ոսկի պակաս արժեց։ Թէև նուազ չափով, բայց նոյն երեւոյթը դիտուեցաւ Եգիպտոսէ դուրս տարուած ուրիշ կարգ մը ապրանաց վրայ։

ՇԱՔԱՐԻ ԽՆԴԻՐը

Բայտնի է թէ այլ և այլ կառավարութիւնք, (Ռուսիա, Գերմանիա, Աւստրիա Ֆրանսա,) տուրքի շնորհում մը կ'ընեն կամ դրամական պարգեւ մը կուտան այն շաքարին համար զոր իրենց հպատակներ պատրաստելէն ետքը դուրս կը ղրկեն, մինչ նոյն շնորհէն զուրկ կը թողուի երկրին մէջ իսկ սպառած շաքարն, որով ամէն գործարանատէր կ'ուշնատի օտար հրապարակ դնելն և իր շաքարն օտարազգեայ վաճառել։

Այս դրամական շնորհներ ամէն կառավարութեանց վրայ բեռ մ'են, թէև կը քաջալերեն շաքարի ճարտարութիւնը։ Շաքարն այնքան ածնցած է որ կընայ ինքն իւր գլխուն թողուիլ այլ եւս։ Տէրութեանց մէջ բանակցութիւնք կը կատարուին ժամանակէ մի վեր, ընելու համար «շաքարի պարգեւները», առ այժմ զերծ մ'ընելով։ Ցիչեալ կառավարութեանց մէջ ամենէն հարուստն ինքն եւս, Ֆրանսա, Գանձուն վրայէն բեռ մը վերցնելու համար, սկզբամբ հաւանած է պարգեւին ընկման, կամ գէթ զեղչման։ Բայց հոգ կը տարուի այնպէս կատարել զեղչումն որ մէկ երկրի շաքարագործէն միւս երկրի շաքարագործներուն վրայ առաւելութիւն չունենան փոխոխեալ պայմանաց մէջ։

Քաղաքական կացութիւն

ՎԻԵՐՈՒԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ Բայտարարութիւն մը հրատարակեց, որով Նոյմ. 18էն մինչև Դեկտ. 23 վերսին կը յետաձգէ Խորհրդարանին գումարումը։ Կը յիշուի թէ երբ Օգոստ.ին ցրուեցաւ Խորհրդարանն, արքայական Բայտարարութիւն մը հրատարակեցաւ, որով կ'ըսուէր թէ Խորհրդարանն օրաձգուած է մինչև 18 Նոյմ։ Հիմակ ալ Ն. Վեհափառութիւն կը յայտարարէ թէ նոյն թուականէն մինչև 23 Դեկտ. օրաձգած է Խորհրդարանն։ Եթէ կառավարութիւնը պէտք չունենայ Դեկտ. 23ին Խորհրդարանը գումար լլա, նոր օրաձգմամբ մը պիտի որոշէ գումարման վերջնական թուականն, որ կը կարծուի թէ Յունուարի վերջն է, կամ Փետրի սկիզբը։

ԴՐԱՄՈՒՄ ԹԱՆԱՆԱՐԻՎ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՆ ՄՍՏԱԿԱՔԱՐԻ

Անգլիական մամլոյն վերապահուած էր՝ ֆրանսական բանակին Մատակասքարի մէջ ձեռք բերած վճռական յաղթութեան լուրը զառաջինն հայտնելու։ Մօտիս կղզիէն անգլ. ապրիւբէ նախընթաց օր Լոնտոն հեռագրուած լուրին նայելով, Մատակասքարի թագաւորն սուրհանդակներն ղրկ Սեպտ. 30ին Վատոմանարի հասած են, կը ծանուցանեն թէ Թանանարիվ կամ Անթանանարիվօ մայրաքաղաքը Ֆրանսացւոց կողմէ գրաւուած է Սեպտ. 27ին։ Հովսեերու թագուհին իւր Արքունիքով ու նախարարներով փախած է Ամպոզիտնա և Պեցիլէօ, մայրաքաղաքին հարաւային կողմը։ Ֆրանսացիք Հոկտ. 3ին ռմբակոծած են զինարանք և հետեւեալ օրն յարձակմամբ առած։

Այս բարեբաստիկ իրողութեան վրայ Ֆրանսական կառավարութիւնն ինք տակաւին լուր չունի։ Այսօր (Եշ.) կը սպասէ Ֆիւշէն զօրավարին հեռագրոյն։

ՊԱՀԱՆԵՍՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ.— Զանակորայի (Սեւ Լերան) հիմնական նախարար Պ. Մագանովիչ մի քանի օր Վիեննա անցուց, և արաքին գործոց նախարար Կոլոխովաքի կոմսին հետ տեսակցեցաւ անոր պաշտօնարանին մէջ։ Կ. Պոլսոյ ճամբով Ռուսիա կ'երթայ։ Մանաւոր պաշտօն մ'ունի, որ աւելի անտեսական է քան քաղաքական։ Զանակորայի մէջ հունձքն այս տարի այնքան գէշ չեղաւ որքան ուրիշ տարիներ, բայց և այնպէս չի բաւեր ժողովրդեան պէտքին, և Նիքոլա իշխան նպաստ կը սպասէ այն կողմէն ուստից սովորաբար կ'ընդունի։ Վիեննայի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Զարին կողմէ իրեն ղրկուած նպաստը չէ բաւած, և Սեւ Լերան հիմնական նախարարն աւելի դրամ և ուտեստ պիտի խնդրէ քան զէնք և ռազմամթերք։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԲԵՒԵՌԻ կողմերը խուզարկելու և այն ծայրէն՝ եթէ կարելի է՝ Բեւեռին հասնելու համար արշաւանք մը կազմակերպել առաջարկեց Նոր Հարաւային Կալէսի (Աւստրալիա) Վարչապետը։ Բուենոս Էյրոսի կառավարութիւնը չընդունեց մասնակցիլ։ Հարաւային Աւստրալիոյ գաղթականութեան կառավարութիւնը պատասխանեց որ եթէ լաւ ծրագիր մը պատրաստուի արշաւանքին համար՝ ինքն եւս կը մասնակցի ծախքին։

ԿՐՕՆԱՑԻՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ.— Վեցամեայ պայմանաժամն որ տրուած էր վանական միաբանութեանց՝ նոր տուրքին հատուցման համար, կը վերջանայ Հոկտ. 3/15ին։ Ի Փարիզ գլխաւոր միաբանութիւններէն երկուքն և Ռուանի թեմին մէջ ինն միաբանութիւնք ծանուցին թէ պատրաստ են մաս մը բան վճարել, մնացեալին վճարման համար նոր պայմանաժամ խնդրելով։ Պապը չուզեց միջամտել, վանահայրերուն և արքեպիսկոպոսներուն խոհեմութեան թողուլ իրաւախոհ ըլլալ կառավարութեան հետ։

ՊՐՍԱԶԻԼԻՍ. ԵՒ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Անգլիա, Ֆրանսա և Իտալիա որոշեցին հաւաքաբար գործել Պրազիլիոյ Հանրապետութեան դէմ, զոհացում ձեռք բերելու համար իրենց հպատակներուն եղած դրամական զրկանքներուն։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՌՈՒՍԻԱ.— Օտարազգի առեւտրական ուղեւորներուն Ռուսիոյ մէջ վաճառականութեամբ զբաղելուն այսուհետեւ այն պայմանաւ միայն թոյլատրութիւն պիտի ըլլայ որ իրենց ներկայացուցած տուներուն կողմէ յատուկ արտօնութիւն մ'ունենան։ Այս պայմանը դնելով կառավարութեան նպատակն է Ռուսիա առեւտրական ուղեւոր զրկող օտար տուներն եւս ենթարկել Ռուսիոյ Բաղդայինի Օրէնքին տրամադրութեանց։ Բայց ասի, առեւտրական ուղեւորք պարտին մասնաւոր տուրք մը վճարել։

ՆԱՍՐԻԱԼԱՀ ԽԱՆ Եգիպտոսէն ուղղակի Հնդկաստան և Աֆղանստան կը դառնայ։

ՅԵՌԱԳԻՐ

ՓԱՐԻԶ, 8 Հոկտ.— Նախարարաց խորհրդին որոշումով, Երևսի. Ժողովին և Մեքակոյտին նիստերը պիտի վերսկսին Հոկտեմբերին 22ին։

—Նախարարաց խորհուրդը վաղը պիտի դբաղի գաղթական մնայուն բանակ մը կազմելու խնդրով, որ սկզբամբ որոշուած է արդէն։ (Այս բանակ պիտի բաղկանայ Ֆրանսացի կամաւորներէ՝ գործօն բանակէն առնուած, և զանազան գաղթականութեանց բնիկ զօրքերէն, ու պիտի գործածուի գաղթային կռիւներու և ընդհանրապէս բարեկարգութեան պահպանման գաղթականութեանց մէջ։ (Մ. Խ.)

ՓԵԳԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Նովոյէ Վրէմիա կը ծանուցանէ թէ Բամիրներու սահմանագլուխները գծուած են Օրթա Պէլէն մինչև Ագ-Սու գետն։ Այս վերջինի և շինական սահմանագլխի միջև գտնուած տեղերուն գծումը դժուարութեանց կը հանդիպի։

ՀՈՒՍՍ.— Ստոյգ աղբիւրներէ կը հաղորդուի թէ արդէն ճակատամարտ մը տեղի ունեցեր է զօրավար Պարթիէրի և Իսա Մանկաշայի միջև։ Արդիւնքը մինչև հիմա չի գկայուիր։

—Նախարարաց խորհուրդն որոշեց քանի մը հազար զօրք եւս ղրկել Մասսայ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Տեղւոյս Սէն-Լուի եկեղեցւոյն մէջ պատարագ մատուցուեցաւ և պաշտօն կատարեցաւ ի հանդիսաւոր հոգւոյ Բաղէօնի։

ՊԵԼԳՐԱԴ.—Ի Բոլգա, ընդհարում մը տեղի ունեցաւ ոստիկանաց և Հայտուած կոչուած աւազակաց մէջ։ Սոցա պէտք, կիսքսվաց սպանեցաւ, ուրիշ մը բռնուեցաւ։ Մնացեալք փախան։

—Բէօլնէյէ Զայդոնով կ'իմանայ թէ Պուլգարիոյ վարչապետ Պ. Սդոյլովի Վառնայի մօտ նեբօնկրատ երթալուն նպատակն էր համոզել Մարի Լուիզ իշխանուհին որ Պորիս մանուկ իշխանը մկրտուի օրթոդոքս կրօնին մէջ։ Իշխանուհին պակ մը հաւաներ է։ Բայց հետեւեալ օրը միտքը փոխեր է։ Անվհան կերպով վարչապետը կը շարունակէ թախանցել որ իշխանուհին թող տայ մկրտելու իւր զաւակը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն Ժողովն Երէկ եւս ի նիստ գումարուեցաւ ի Պարլիարքարան։

Արեւելեան լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Բուէլի Պէյլերպէյի ատիճան տրուեցաւ Բէթլահէմի նախկին կառավարիչ Վէյսել փաշայի։

Հալէպի Անտիոք գաւառակին Նախպանուանեցաւ Շարբէյի նախկին Նախպ Պէքիր Սրպոյ էֆէնտի։

Վանայ Ասիլճավագ գաւառակին Նախպանուանեցաւ Արճէլի նախորդ Նախպ Ապպաս էֆէնտի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ պինտրական բարձրագոյն վարժարանին երկթուղոյ ուսուցիչ Ֆէրրիկ Էրզրօք փաշայի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.— Սեպտ. 26 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցան թէ Հալէպի, Էնկիւրիի, Երզրումի, Տիարպէքիրի և Ատանայի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ Դուռը հրահանգ ուղղած է բոլոր զօրաբանակաց և զօրաբաժիններու, փութով զրկել յաւաջիկայ տարուան իրենց ենթադրական ելմտացոյցն։ Ըստ օրինի պէտք է որ այդ ելմտացոյցներ ամէն տարի սեպտեմբերին մայրաքաղաքս ղրկուած ըլլան։

ՂԱԼԻՊ ՊԷՑ. — Կրէտէի կուսակալութեան խորհրդական Ղալիպ պէյ, որ հիւանդ ըլլալով մայրաքաղաքս կը գտնուի և ծուղերուն վրայ յօդացաւէ կը տառապի, օր օրի ազէկնալու վրայ է։

ԿՐԷՏԷԻ նահանգին ոստիկան-զինուորաց գունդն ի նորոյ կազմակերպելու պաշտօնը յանձնուած է Ամերիկեան Տրիպոլոյ զօրաբաժնի Միբլիվանէրէն Զիւհմի փաշայի։

—Կրէտէի ոստիկան-զինուորաց հրամանատար Մերլիվա էֆէնտի փաշա հանպատեան կոչուած է։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԷՆ 26 սեպտ. թուականաւ կը հեռագրեն թէ Հոմսի մէջ կասկածելի հիւանդութեան դէպք մը պատահած ըլլալով, այդ տեղէն եկողներու դէմ առողջապահական միջոցներ ձեռք առնուած են, մինչև որ հիւանդութեան տեսակը վերջնապէս հաստատուի։

ԴՐՈՇՄ. — Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութիւնն որոշած է որ չէքերու յատուկ քսան փաքանոց դրոշմաթուղթը դրոշմի վերածուի։ Մայրաքաղաքիս դրամատունք իրենց չէքի տրցակները կը ղրկեն նոյն վարչութեան, որ հարկ եղած տուրքը ստանալէ յետոյ, կը դրոշմի գտնոնք։

Հանրային Պարտուց Վարչութիւնն որոշած է միեւնոյն դրութիւնը գործադրել նաեւ չոգենաւային ընկերութեանց գործակալներուն կողմէ տրուած ֆոնէֆանեներու և այդ կարգի ուրիշ թուղթերու համար, որք դրոշմի օրինաց ենթակայ են։

Շոգենաւային գործակալք սկզբամբ ընդունած են զայդ, բայց հարիւրին հինգ գեղչ մը խնդրած են, ըսելով որ եթէ ֆոնէֆանեն մը սխալմամբ ոչնչանայ, ընկերութիւնը քան փարա պիտի կորսնցնէ։ Այդ գեղչ պիտի փոխարինէ այդ կերպիւ եղած վնասները։

Այս որոշում մատուցուած է կայս. կառավարութեան վաւերացմանը։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Անցեալ կիրակի իրիկուն ժամ 12ին մօտ ի Կէյվէ ու Վէգիր Խան (Անատոլուի երկաթուղեայ գծին վրայ) երկրաշարժի տկար ցնցում մը զգացուեր է։

ԺՕՐԺ ՍԷՎԱՍԹՕՐՈՒԼՕ.— Անցեալ օր վախճանած Ժորժ Սէվասթօբուլօի ժառանգորդք հիւանդական հիւպատոսարանի դատարանին դիմելով խնդրած են քննութիւններ կատարել թէ արդեօք վախճանեալը կտակ մը չէ՞ թողած։ Հիւպատոսարանն առջի օրը ի ներկայութեան մէկ քանի փաստաբաններու, կնքեց Ժորժ Սէվասթօբուլօի գրասենեակը։

Երէկ կտակ մը գտնուեցաւ որ պիտի կարդացուի հիւպատոսարանին մէջ։

ՄԱՆՍՄԱՐԲԼԷՆ կը գրեն թէ արմտեաց գիներն մինչ ինկած են և թէ Սէլանիկ-Մանասդիրի երկաթուղւոյ գծին փոխադրութեան գիները բարձր ըլլալով ոչ է չահ չեն թողուր գիւղացւոց։

ՀԱՆՔ. — Զեռնէաս իշխանութիւնն ամուրդի դրած է պօրսիքթի հանքի մը շահագործումը 60 տարուան պայմանաժամով։ Այդ հանք կը գտնուի Պրուսսի նահանգին Դարասի գաւառին կարթ անուն տեղը։

ՏԱՍԱՆՈՐԴ.— Այլ և այլ տեղերէ Բ. Դուռնէն հրահանգ խնդրուած է այն գործողութեանց համար զորս հարկ է կատարել այն անձանց նկատմամբ որք ըստ օրինի տասանարդի տուրք վարձակալութեան առնելու իրաւունք չունենալով գաղտնի կերպով և կամ ծածկանունով այդ տեսակ գործ մը կը կատարեն։

Գետական Խորհուրդն առ այդ որոշում մը տուած է և Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն հրամայած է որոց որ անկ է ըստ այդ որոշման հարկ եղածն ի գործ դնել։

ՏԻԱՐԳԷՔԻՐԷՆ մինչև Մարտին 71,000 մեղր երկայնութեամբ խճուղիի մը շինութեանը ձեռնարկուած է։

ԻԶՄԻՏԻ Զաթալ Բէօբրիւ անուն տեղւոյն ճահիճներու մաքրութեանը և խճուղիներու մասին քննութիւն կատարուած և տեղեկագիր մը մատուցուած է ձեռնհաս իշխանութեան։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղեայ գիծերը դէպ ի Գոնեաի կողմերը երկարելէն և Գարահիսարէն փոխադրութեան կատարման սկսուելէն ի վեր Իզմիրի հրապարակին վրայ բաւական մտահոգութիւն առաջ եկած է։ Անատոլուի երկաթուղիք այժմ ապրանքներն ուղղակի մայրաքաղաքս կը փոխադրեն կամ Իզմիտ և կամ Տէրինճէի նաւամատոյցն, ուրկից շոգենաւերով օտար երկիրներ կը տարուին, մինչդեռ այդ փոխադրութիւնք մինչև մօտ ժամանակներ Իզմիրի ճամբով կը կատարուէին։

Բէթահեսի գաւառին արտադրութիւնք սակից առաջ Իզմիրի ճամբով կը կատարուէին, մինչդեռ այժմ բոլորովին Անատոլուի երկաթուղեայ միջոցաւ կը լլան. միանգամայն Ուշագի փոխադրութիւնք ալ սկսած են իրենց ճամբան փոխել։ Վիրէրս Ուշագէն գնուած 100,000 քիլէ արմտիք նոյն երկաթուղիով փոխադրուած են։ Ընկերութիւնը փոխադրութեանց գիները բաւական գեղչած ըլլալով, միւս արտադրութեանց, մանաւանդ աֆիոնի և կապիրտի փոխադրութեան համար Անատոլուի երկաթուղին աւելի նախամեծար կը համարուի։

Կասուի թէ մտադրութիւն կայ ի Տէրինճէ շատ մը հոգիր գնել մթերանոցներ կառուցանելու համար։

—Նրկէ ծանուցուեցաւ թէ երկաթուղւոյ ընկերութիւնը պատրաստակամութիւն ցոյց կուտայ Ատարազարի կայարանէն մինչև քաղաքին կեդրոնը տասը քիլոմեթրոնոց գիծ մը շինելու համար։ Մոնդրէօ կըսէ թէ ասկից առաջ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան հաշուակալ Սաատի պէյի՝ մինչանորհ տրուած էր քաղաքին և կայարանին միջև թէ՛ շոգեշարժ և թէ ձիու միջոցաւ քաշուող թրամուէյի գիծ մը շինելու համար։ Մոնդրէօ կը յարէ թէ կարկաւ այդ պարագային մէջ նկատողութեան պիտի առնուին այդ մեծաշնորհին վերաբերեալ պայմանագրութեանց տրամադրութիւնները։

ԹԱՐԱՊԻԱՅ մէջ նոր թել մը կառուցանելու մտադրութիւն կայ։ Կըսուի թէ հոն մէկ քանի ընդարձակ գետնեներ գընուելով ձիարշաւի և հեծելանիւի մրցմանց յատուկ հարթավայրերու պիտի վերածուին։

ԿԵՂՄԱՆԵԿ.—Իզմիրի մէջ կեղծմանէկ վարակուած տասնըհինգ տղաքներ շիճաղեղի միջոցաւ դարմանուեր են։ Առանցմէ տասերեքը ապաքիներ են. իսկ երկուքը մեռեր են իրենց ծնողաց անհոգութեանը հետեւանքը։

ԱԽԱՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Սէլանիկի Աբ. լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ ամսոյս 8ին Վաշիլիքա և Կլաս գիւղերուն մէջտեղը գտնուած Անասթաս Մէթօֆի անուն տեղը երեք գինեալ անձեր ճամբան կտրելով յարձակեր են Սէլանիկէն Իզմիր հանքը գացող պաշտօնէի մը վրայ, որ նոյն հանքին գործաւորաց բաշխուելու համար 1025 ոսկի կը տանէր։ Աւազակները յաջտակեր են այդ գումարը։ Խուզարկութիւնք կը կատարուին չարագործները ձերբակալելու համար։ Հանքին պաշտօնեան իրեն հետ տասը մարդ ունի եղեր, մինչդեռ աւազակները երեք հոգի էին։ Աւր այս պարագան ուշադրութեան արժանի կը գտնէ։

ԶԱՄԻՋ.— Օգոստ. 13էն սեպտ. 12, Թիրէէն և շրջականերէն Իզմիրի հրապարակը տարուած են 33,500 կենտնար սեւ չամիչ։ Անցեալ տարի նոյն թուականին տարուած էր 42,500 կենտնար։ Այս տարուան բերքը լաւ ըլլալով օխան 35 փարէն վար ինկած չէ։ Մեծ մասը ծախուած է օխան 38-40 փարայի։

Մինչեւ անցեալ շաբաթ օր Իզմիրի հրապարակը տարուած 269,500 կենտնար Սուլթանիյէ չամիչէն 214,500 կենտնարը օտար երկիրներ ղրկուած և մթերանոցներուն մէջ 50,000 կենտնար մնացած է։

Անցեալ տարի մինչեւ նոյն թուականին բերուած 233,500 կենտնարէն 168,500ը ծախուած և 65,000ը մթերանոցներուն մէջ մնացած էր։

ԹՈՒՔ. — Մինչեւ անցեալ շաբաթ օր Իզմիրի հրապարակը տարուած են 60,382 բեռ թուզ։

ՓԻԹՈՐԻԿ. — Անցեալ օրուան անձրեւախառն փոթորիկն իր ազդեցութիւնն ունեցած է նաեւ Այտընի նահանգին մէջ։ Իզմիրի մէջ մէկ քանի խանութներ և բացը գտնուած 350 բեռ թուզեր վնասուեր են։ Մէնէմէնի մէջ տուներ ողողուած են և շատ մը տեղեր կայծակ իջեր է, ուրկից չէնքեր ու ծառեր վնասուեր են։ Կին մը մեռեր է կայծակնահար։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ Պաղատատի ճիւղը մեր դրամներ ուղած է, որպէս զի նահանդին մէջ Բէպանները, Բուրնիներն և այլն չընդունին։

Օսմ. Պանքան եւմտական նախարարութեան դիմելով խնդրած է որ հարիւր հազար ոսկւոյ չափ՝ տասը, հինգ, երկու և մէկ զրշ. նոյ մանր դրամներ պատրաստուին։

ԾՈՎԱՅԻՆ նախարարութիւնը առեւտրական նաւապետներու վարժարանին մէջ պիտի աւանդէ նաեւ նաւուղղութեան դասեր։ Միանգամայն նաւուղղութեան համար մայրաքաղաքիս մէջ առանձին վարչութիւն մը պիտի կազմուի։ Առ այդ ծրագիր մը մատուցուած է Բ. Դրան։

ԴՍԱՐԱՆԹ.—Վճռաբեկ ատեանը վաւերացուցած է եղեռնադատ ատենի մէկ վճիռն։ Ի մասին Սալիհ ու Խայրի անուն անձանց, որք Բեազրտխանէի մէջ Մէհմէտ Ալի անուն անձն սպաննած ըլլալով, ասոնցմէ Սալիհ դատապարտուած էր տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան և Խայրի ալ երեք տարուան։

—Եղեռնադատ ատեանն հրկէ դատեց Մուսթաֆա անուն մարդն որ Ունգարանի մէջ ձիավար Քեամիլի դէմ դէնք քաշած էր։ Մուսթաֆա դատապարտուեցաւ վեց ամսուան բանտարկութեան։

—Ատեանը նոյնպէս դատեց Բարսեղ, Սաւա ու Իպրահիմ անուն անձերն որք ի Գատրգիւղ էլէնի անուն կնոջ պատիւ բրնաքարած էին։ Առոնք դատապարտուեցան երեքական ամսուան բանտարկութեան և մէկ մէկ ոսկւոյ դրամական տուգանքի։

—Վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղը վաւերացուց Բէրամ պատժական ատենին մէկ վճիռը՝ Քօնսթանթին անուն նաւապետի մը նկատմամբ, որ անուշդրութեամբ Զմիւռնոյ անուն կնոջ խղդուելուն պատճառ եղած ըլլալով վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտուած էր։

ՈՃԻՐԻ ԵՒ ԱՐԿԱՆԹ.— Կիրակի դիշեր ոճիր մը գործուեցաւ ի կէօքսու։ Փարսիի մը պահպան չունենալ հաշիվ սկսելով, հովիւ Պէքիր ու Թանի դուրս կելնեն պատճառն իմանալու։ Նոյն միջոցին իրենց վրայ չորս անկամ հրացէն կը պարպուի և Պէքիր ձախ որունդէն ու Թանի աջ ուսէն ծանրապէս կը վիրաւորուին։ Ոստիկանութիւնն իմանալով դէպքին վայրը կը փութայ և յետ քննութեան իրրեւ կասկածելի կը ձերբակալէ Միրզեգա ու Մուսթաֆա անուն անձերն, որք այդ հովիւներուն հետ թշնամութիւն մը ունէին։

—Հայտար Փաշայի կողմէ Եէլ Տէյիրէնի մօտ նորակառոյց երկու տուներու միջեւ չինուած պատ մը անցեալ օր փլաւ և չորս դործաւորներ վիրաւորեցան, որոց մին՝ Թասորի՝ ծանր կերպով։

—Առջի օրը ի Ղալաթիա Դատապարտ փողոցէն անցնող Մուսթաֆա անուն ձկնորսի մը վրայ չիշ մը իսկաւ չնչի մը պատուհանէն և գլխուն վրայ ծանր վերք մը բացաւ։

Ն. Ժ. ՊԱԹԻՍԹԱ ՔՈՆԵԱՔ

Ն. Ժ. Պաթիսթա քոնեաքը, որուն ծանուցումն հրատարակեցինք այս էջին մէջ, իրապէս ամենէն լաւագոյնն է այն քոնեաքներուն որք մինչեւ ցարդ պատրաստուած են Ցունաստանի մէջ։ Իր բնական անուշահոտութեանը և կազդուրիչ յատկութիւններուն շնորհիւ մինչեւ իսկ կրնայ մրցիլ եւրոպական ընտրելագոյն քոնեաքներուն հետ։ Բազմաթիւ վկայութիւններ ղրկուած են հրատարակիչներ։ Դարձեալ ուրիշներ ալ։ Ամենայն բժիշկներ, համալսարաններու բրոֆէսորներ և հիւանդանոցներու տնօրէններ, կը հաստատեն մեր այս ըսածը։

Աթէնքի կանանց հիւանդանոցին տնօրէն և համալսարանին ծննդաբերութեան բրոֆէսոր Պ. Բոնսալաս, Ցունաստանի նաւատորին ընդհ. քննիչ բժշկապետ Պ. Լակուտաքիս, Ազգ. համալսարանին պատրաստութեան ուսուցիչ Պ. Հասիօթիս, Աթէնքի էսբերանս հիւանդանոցին տնօրէն Մ. Մերքուրիս, համալսարանին ֆլորանութեան ու մանրէին հիւանդութեանց բրոֆէսոր Պ. Քաղսարաս, Աթէնքի հիւանդանոցին վիրաբուժական ճիւղին տնօրէն Պ. Քուդուէլեն և Զանինի հիւանդանոցին ախտաբանական ճիւղին տնօրէն Պ. Հոյտաս միաբերան կը յայտարարեն թէ յիշեալ քոնեաքը ամէն մասամբ և գործածութեան արդիւնքովը լաւագոյնն է։ Տարբալուծումով ապացուցուած է որ զուտ խաղողէ չինուած է. միչտ կրնայ գործածուիլ իբրեւ զօրացուցիչ, ախորժելի համ ունի և ստամոքսը չի գրգռեր։ Ոսկրներու և քրոնիք հիւանդութեանց մէջ իբրեւ դեղ յոյժ օգտակար է, ուստի այն անձինք որ սովոր են այս ըմպելին գործածելու, կը նրաւիրուին այս քոնեաքէն խմել։ Վերոյիշեալ հիւանդանոցներուն մէջ այս կազդուրիչ ըմպելին գործածուած է և ընդհանուր գոհունակութեան արժանացած իր տուած նպաստաւոր արդիւնքին համեմատ։

Այսչափ անկեղծ վկայութիւններ խելք յետոյ անկարելի է չը համոզուիլ թէ սոյն պատուական ըմպելի իրաւ զուտ խաղողէ հանուած է, ու հետեւապէս ունեցած է բոլոր այն նպաստաւոր ու օգտաւէտ ազդեցութիւնները զորս այնքան նշանաւոր անձինք կը յայտարարեն, ճշմարտութիւնն ըսած ըլլալու համար միայն։

Ուրեմն, քանի որ հրապարակին վրայ այժմ կը վխտան խարդախեալ ու վնասակար քոնեակներ զորս առանց գիտալու կը գործածենք, պէտք չէ՞ որ հանրային առողջապահութեան տեսակէտով իսկ փութանք այսպիսի անվնաս և կազդուրիչ ըմպելի մը միայն գործածել։

Միակ ներկայացուցիչն է Թուրքիոյ, Ռումանիոյ, Ռուսիոյ համար Տ. Կ. Տեքինաքիս, Կեղրոնական մթերանոցն ի Ղալաթիա, Զիւլֆարի փողոց, թիւ 23։ Մասնաճիւղ, Քալեոնճը-Բուլլուք փողոց, Բերա, թիւ 9։

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ՅԱՐՄԱՑ

(Շար. երէկի թիւէն եւ վերջ)

ԳՈՐԵՎԱՆՔը

Մեր ժամադրութեան համաձայն, կերթանք կը գտնենք Ազան վարդապետը, Դպրեվանքին մէջ, և իր առաջնորդութեամբ կը սկսինք այցելել դպրոցին մէջ մի կողմէն։ Սերտարանին մէջ կը տեսնենք եօթը տիրացուներ, ամենն ալ դաւառացի, քաջառողջ կազմուածքով։ Ասոնք, կարծեմ, ուխտած են երկու տարի վերջը կուսակրօնութիւնն ընդունիլ Դպրեվանքին պայմաններուն համաձայն։ Իսկ եթէ, ուզէ կերպով մը պարագաները չներեն, ապգ. վարժարաններու մէջ դասախօսութիւն պիտի ընեն երկու տարի ձրիապէս։ Ասոնցմէ զատ կան նաեւ եօթը սարկաւագներ, որոնք զբաղեալ ըլլալուն չը կրցանք տեսնել ինչպէս միւս նորընծայ վարդապետները։ Վերոյիշեալ սարկաւագներէն հինգը յաջորդ տարի վարդապետ պիտի ձեռնադրուին։ Կ'աւանդուին ասոնց՝ եկեղեցական վարդապետութիւն, մատենագրութիւն, փիլիսոփայութիւն, Աստուածաբանութիւն, հայերէն, ֆրանսերէն և թուրքերէն, ամենն ալ պարտաւորիչ կերպով։ Իսկ կամաւոր դասերն են՝ անգլերէն և գերմաներէն, եթէ ուզուին ասոնք ալ կ'աւանդուին։

Արժ. Տ. Եղիշէ վարդապետ Դուրեանը դժբաղդաբար հոս չենք գտներ, Պրուսա գացած և դեռ վերադարձած չըլլալուն համար, որուն վրայ մեծ գովեստով կը խօսէին Դպրեվանքին մէջ, Օրմանեան Սրբազան

Իրիկուան, ժամը 10ին գանգակը կը դարնուի եկեղեցիին. ուր սահղ ձգելու տեղ չկայ։ Օրմանեան սրբազան զգեստաւորուած կուգայ տաճարը կը մտնէ, ամբողջ եկեղեցականներով։ Քիչ ետքը, հանդիսաւոր թափորը կը կազմուի, և դուրս կելլայ եկեղեցիէն։ Զոյս տեղ Աւետարան և օրհնութիւններ կը կարդացուին, որոնք ժամ մը կը տեւեն. Թափորը նորէն կը մտնէ եկեղեցին, հոն, բեմին եզերքին վրայ, կարգաւ շարուած են վանքին ընծայցուները, ձեռքերնին մէկ մէկ մոմ բռնած. ասոնք պզտիկ տղաքներ և աղջիկներ են, որոնց ծնողքը՝ Արմաշ հասած օրերնին, ընծայած են վանքին, և երբ վաղը կամ միւս օրը մեկնին ասկէց՝ նորէն պիտի վերստանան, փոխարէն վանքին խոստացուած նուէրներն վճարելով։

Խաչհանգիստ մը ետք, վերջին օրհնութիւնը կը տրուի, երբ արդէն մութը տակաւ վրայ հասած է։

* * *

ԽԱՍԿԱԼ ԵՒ ՏԷՑԻՐՄԷՆ ՏԷՐԷ

Երկուշաբթի առտու, շատերուն պէս մենք ալ կերթանք Խասկալ գիւղի եկեղեցին, որ յանուն Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետին շինուած է, արդեամբ Ակնեցի Ճանկի Ամիրայի, 1834 թուականին։

Եկեղեցիին դուռ գանգակները կը հնչեն։ Պատարագիչը՝ գիւղացի քահանայ մ'էր. Դպրեվանքի վիճաբանները նորընծայ հայր Բաբկէնն ալ եկած է որ պարզ լեզուով գեղեցիկ քարոզ մը կը խօսի, ի վերջոյ յիշեցնելով գիւղին վարժարանին անհրաժեշտ վիճակը, մանաւանդ շնորհքով դաստատի մը անհրաժեշտ պէտքը, ներկայ գտնուող ուխտաւորներէն կը խնդրէ որ կարելի եղածին չափ չզլանան իրենց կամաւոր նուէրները՝ գիւղին կրթական գործին քիչ մը սատարելու համար։

Եկեղեցիէն ետքը, դուրս կ'ելնենք, գիւղին մէջ։ Կարգ մը նեղ, գալարուն և անկանոն փողոցակներէ անցնելէ ետք, որոնց մէջ պզտիկ լակոտներ, գետինը փռուած, հողերուն հետ կը խաղային ճզալով, ճզճզալով, հաւերու կթկթուքներուն մէջ, կ'երթանք մեր սայլապանին տունը, որ նախապէս հրաւիրած էր մեզ։ Ընդունելութեան սենեակը (՝՝) կը մընենք։ Անկիւն մը կը վառի ջահը, վրան դիզուած խոշոր փայտերով, մէկ կողմ վարսակ լեցուած է, և քովը իրարու վրայ անկողիններ շարուած. վերը, ձեղունէն կախուած՝ ձող մը, որուն վրայ լուացուած թաց ճերմակեղէններ ձգուած են, սեղան կը նստինք ու գեղջուկ ճաշ մը կընենք ախորժակով։

Խասկալէն ճամբայ ելլալով կ'երթանք ի Տէյիրմէն-Տէրէ, օրուան համբաւաւոր զբօսատեղին, ուր գետինը մեծ սուտուրտ ծառերու տակ, Արմաշի բոմանդակ ուխտաւորները կը զուարճանային։ Ահագին խմբակ մը, երգ, պար, խաղ, գոռում գոչում։ Տեղ տեղ կրակներ վառած են, որոնց վրայ միս կը խորովեն։

Քիչ մը այս տեսարանը դիտէէ ետք կ'երթանք այցելել Դավաքեան էֆ.ին՝ ի յիշատակ իր վաղամեռիկ որդւոյն չինել տրուած գեղեցիկ ջրաղացը, որ կը պատկանի Արմաշու վանքին, թէ՛ շէնքով և թէ հասոյթով։

Իրիկուան վրայ, կը սկսի բազմութիւնը հետզհետէ քաշուիլ և կ'երթանք նորէն դէպի Արմաշ, առաւօտուն վերադառնալու համար ի Կ. Պոլիս։

Ս. Մ. ՄՈՑԻԿԵԱՆ

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

ԻԶՄԻՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԵՒ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Յարգելի Պարոններ,

Ցաւս ունիմ որ քաջութիւն կ'ունենամ հետեւեալ հարցումներուս կէտ առ կէտ պատասխանելու։

1. Արդեօք արդարութեան ո՞ր օրէնքի հիման վրայ քննութիւններէն անմիջապէս ետքը բոլոր դաստատուներն հրաժարուած յայտարարելով կ'ուզէք որ պայմաններու համար մինչեւ սեպտեմբեր սպասեն. սեպտեմբերին՝ եթէ պաշտօնի հրաւիրէք, գան, եթէ չհրաւիրէք ուրիշ գործի նային։

2. Արդեօք ինչո՞ւ այդ ձեր կարգադրութիւնն արտաքոց համարող և անմիջապէս հրաժարական տուող դաստատի մը չորս ամսական պահանջը չէք վճարեր և 15—20 օր ձգձգելով՝ տակ չկայ կ'ըսէք և կը հանէք ոսկի մը կուտաք ձեռքը։

3. Արդեօք ինչո՞ւ գոռոզաբար կը խոստանաք՝ սեպտեմբերին առաջարկուած պայմաններն աննպաստ գտնող և հրաժարուող դաստատներու բոլոր դասերը՝ մինչեւ նոր դաստատ գտնելիդ ինքներդ դասախօսել, և մէկ ամիսէ ի վեր զոյգ զոյգ դասարաններ անգլուխ և անգործ կը թողնէք և կառավարիչներու գործը կը ծանրաբեռնէք։

4.—Արդեօք ինչո՞ւ Մայիսի 6—7 տարեկան մանուկներն օրական 3—4 ժամ դասարանի մէջ անգործ կը խմբուցնէք և գլուխնին իրենցմէ մէկը կառավարիչ նշանակելով, տակաւին այլն ու բենը չճանչցող մանուկներուն սերտողութիւն ընել կը պատուիրէք, որոնք ամէն օր իրենց մանկական բերնով ու խելքով պատկառելի Ժողովիդ դէմ բողոք կը բառնան, «Վաղ ժապետ, այսօր ինչո՞ւ դաս չառինք. վարժապետ, այսօր ինչո՞ւ մէկ ժամ միայն դաս առինք», թոթովելով։

5. Արդեօք ինչո՞ւ սեպտեմբերի սկիզբն աշակերտներուն թոշակն հաւաքուած 3—400 մէճիտը քովերնիդ կը պահէք և նպաստաւորներուս ու մնացորդէն երեսնին թագցնող և ազգին վրայ 3—4 ամսական պահանջ ունեցող դաստատներուն յիշեալ ղրաստը չէք ուզեր բաժնել, առարկելով թէ պիտի պահենք և սեպտեմբերի վերջն ամբողջ ամսական մը պիտի վճարենք։

6.—Ի՞նչ պատճառով ձեր այդ քմծին և հակամանկավարժականընթացքէն զզուած միակ դաստատի մը սեպտ. 22ին տուած հրաժարականը չէք ուզեր անմիջապէս ընդունիլ և երբ դաստատն կը պնդէ, ինքներդ խոստովանելով հանդերձ դաստատի իրաւացի ըլլալը՝ ժողովի մէջ կ'որոշէք նորա քանած ամսականէն 13 մէճիտ և 5 դահեկան կրճատել՝ ի նկատի չառնելով Պ. Տիսուչէն ձեր պահանջած մանրամասն հաշիւը։

Խնդրեմ այնքան բարի գտնուեցէք այս հարցումներուս հրապարակաւ պատասխանելու, որ լոյս պիտի սփռէ Իզմիրի դարձեալ արդի խարխուլ և բաբելոնական խառնակ վիճակին և ձեր դատողութեան ու դպրոցական ըմբռնողութեան կրիտ ըլլալի վրայ։

Մնամ միշտ անձնուէր ուսուցչական պաշտօնիս
ԳՐԻԳՈՐ Գ. ԻՓՐԱՆՈՍԵԱՆ
Զգ.—անկ. Ս. Մեսրոպեան վարժարանի դասատուներէն

Իզմիր, 24 Սեպտ. 1895

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ՏԻԿԻՆ ՊՈՒԼԹԸՆԻ ԴԱՍԸ

Սէնի երդուեալ դատաւորներուն առջեւը վերջերս դատեց տիկին Պուլթըն անուն անգլուհի մը որ հինգ ամիս առաջ իր տարիածուն սպանած էր Փարիզի մէջ։ Այս սիրային տագնապի դատաստանը մեծ հետաքրքրութիւն շարժած էր և ունկընդիրները սովորականէն աւելի բազմաթիւ էին, մանաւանդ գեղեցիկ սեռէն։

Ամբաստանեալ կինը երեսունմէկ տարեկան է, խրոխտ դէմքով, վայելչապէս հագուած, իր կեցուածքին ու խօսուածքին մէջ կրելով բնածին ազնուականութիւն մը։

Ահա ոճիրին պատմութիւնը։

Տիկին Պուլթըն որ Լոնտոնի նշանաւոր ճարտարապետներէն մէկուն կինն էր ուսակից բաժնուած էր, տարիներէ հետէ կը կենակցէր Պ. Կլազէրի հետ, դերտնօրէն Ռուսական Պանքային ի Բարիզ։ Տարեսոյ սկիզբը 12,00 ֆրանք փոխ տուաւ իր սիրահարին որպէս զի օձիքը ազատէ Գերմանիոյ մէջ ունեցած մէկ հոմանուհիէն. բայց շատ չանցած նշմարեց որ Պ. Կլազէր զինքն ալ կը լքանէր։ Տիկին Պուլթըն բանիցս ազատած էր անոր որ հեռը ամուսնանայ, իր աղջկան պատիւը փրկելու համար։ Երբեմն ընելով որ պասկէն անմիջապէս եռա՝ եկեղեցիին զուանէն անկիւ բաժնուելու պատրաստ է։ Բայց իր բոլոր նամակներն անպատասխանի մնացին։

Ապրիլ 17ին իմաց տրուեցաւ իրեն որ կունայ Ռուսական Պանքան նեկոյսանալ ուր իր տրամադրութեան ներքեւ դրուած է 12,500 ֆրանքի գումար մը։ Տիկին Պուլթըն մերժեց երթալ դրամն առնել և նորէն գրեց Պ. Կլազէրի, առանց յայտնելու ժամադրութիւն մը կարգադրել։ Մայիս 11ին, սակարան գնաց Պ. Կլազէրի սպասելու համար և անոր հետեւելով մինչեւ դրամատան դուռը, բայց սաստիկ վէճի մը բռնուեցաւ անոր հետ։ Պ. Կլազէր այս գայթակղութեան վերջ մը տալու համար վեր հրաւիրեց զայն։ Եւ գրասենեակ մտնելուն պէս, իսկոյն բերել տուաւ 12,500 ֆրանքի պանքնոթ. և երբ ընկալագիրը պատրաստելու վրայ էր, տիկին Պուլթըն գրպանէն բէվոլվէր մը հանելով, մէկ հարուածով սպաննեց նախկին սիրահարը։

Դատաւորին մէջ, տիկին Պուլթըն պատմեց իր կեանքը որտայոյզ շեշտերով. իր մանկութեան մէջ կրած տառապանքներն ու վիշտերը. աղջիկութեան տարիքէն պատրանքները. առաջին ամուսնութենէն դժբաղդ եղած էր երկանը խիստ բնաւորութեանց պատճառաւ. երեք զաւակ ունեցած էր որոնց երկուքը մեռած էին դեռ մանուկ, և մէկը միայն աղջիկը, ողջ մնացած էր։

Հարցաքննութեան միջոցին տիկին Պուլթըն սա կէտին վրայ ծանրացաւ թէ ինք դրամական խնդիր չունէր Պ. Կլազէրի հետ, այլ կուզէր որ անոր հետ ամուսնանայ, իր աղջկան պատիւը փրկելու համար։ Գալով սպանութեան պարագային, արտասուագին պատմեց թէ երբ Պ. Կլազէր կը պատրաստուէր պանքոտմաններն իրեն տալու, գոչած էր երեսին «Ա՛ռ քու անիծեալ դրամդ, աղտոտ կնի՛կ»։

Տիկին Պուլթըն պերճախօս կերպով պաշտպանուեցաւ իր փաստաբանէն. ամբաստանիչ կողմը կը ներկայացուներ Պ. Կլազէրի ընտանիքը որուն փաստաբանը շատ բիստ լեզուով խօսեցաւ։ Ընդհանուր դատախազը, տիկին Պուլթընի պատժուիլը պահանջելով հանդերձ, չի կրցաւ հերքել մեղմացուցիչ պարագայներու գոյութիւնը։

Երդուեալ դատաւորներն անպարտ հրաշակերտն ամբաստանեալը։

Տիկին Պուլթըն Անգլիա պիտի վերադառնայ։ Ամուսինը, ուսկից բաժնուած էր, կանխապէս գրած էր ընդհ. դատախազին թէ պատրաստ է վերստին ընդունիլ իր կինը և ամուսնական կեանքը շարունակել անոր հետ, եթէ անպարտ արձակուի։

Տիկին Պուլթընի եղբայրը որ Բարիզ կը գտնուէր, Սէն-Լազարի բանտը գնաց և պաշտօնական ձեւակերպութիւններուն աւարտելէն ետք, ընկերացաւ իր քրոջ։

ԿՈՆԱՆՑ ԴԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ամերիկացի տոքթորուհի մը Միս Մէրի Վալքըր Նիւ-Եորքի նահանգին մէջ Օսվկոի մօտ 150 ակրոն տարածութեամբ ագարակ մը գներ է՝ կիներու տիպար գաղթականութիւն մը հիմնելու համար։

Միս Վալքըր՝ խօսակցութեան մը միջոցին պարզելով իր յատակագիծը յայտարարեր է որ հեծելանորդուհիներու հագած ուռուցիկ տափատը պարտաւորիչ պիտի ըլլայ։ Այս հասարակութեան մէջ մտնել փափագող կիները պարտին առնուազն տասնըհինգ տարուան առ առաւելն երեսուն տարու ըլլալ. պարտաւոր են ամուրի ապրիլ ցորչափ մեռնի գաղթականութեան մէջ և նոյնիսկ ետ կենալ ամենէն անմեղ սիրաբանութենէն։ Այս կանոնն աւելի խստիւ ի գործ դրուելու համար արգելն սեռը արտաքսուած է գաղթականութեան մէջէն։

Գեղջկան կեանքի միօրինակութիւնը պիտի խզուի քաղաքականութեան, գրականութեան և ընկերային հարցերու ուսումնասիրութեամբ, ինչպէս նաեւ առնական մարզանքներով։

Վալքըր տոքթորուհին կը յուսայ թէ նոր կնոջ նշանաւոր նմուշներ պիտի ելլան Օսվկոի գործարանէն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս գոհութեամբ սրտի կը ծանուցանէ թէ՝ Կիրասօնի պատուարժան ազգայիներէ Մեծ. Ղազարոս Ե. Զալագեան և Աբրիկ Զօրեան էֆէնտիներու նախաձեռնութեամբ ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցիս հանգանակութեան ձեռնարկուելով, գոյացեալ 1275 (հազար երկու հարիւր եօթանասուներեւինգ) դահեկանի գումարն ստացած է այս անգամ ձեռամբ Ղազարոս էֆ. Ե. Զալագեանի։

Որոյ համար ի դիմաց հարիւրաւոր պատագարելոց իւր խորին շնորհակալութիւնն կը յայտնէ առ նուիրատու ազգայինս։

Ցուցակ նուիրատուաց

	Դրչ.
Արժ. Տ. Յովհ. քհնյ. Մանուկեան	20
Մեծապատիւ Տիրաջ	
Աստուր Էֆէնտեան	108
Մատթէոս Թօպաթիեան	81
Երեմիա Զալագեան և որդիք	80
Եղբարք Խաչեան	54
Աբրիկ Զօրեան	40
Եղբարք Գրիգորեան	40
Գրիգոր Զերբեկեան	30
Յակոբ Զօրեան	30
Խաչիկ Մարմանեան	25
Արիս Գանաչեան	20
Աբրահամ Եփրէնեան	20
Առաքել Ճէօհէրեան	20
Գրիգոր Նորարեւեան	20
Գէորգ Մանուկեան	20
Եղբարք Քօմանեան	20
Եղբարք Կիւլէփիրեան	20
Եղբարք Զալագեան	20
Եղբարք Նարլբեան	20
Կարապետ Քէչիչեան	20
Համբարձում Եփրանեան	20
Համբարձում Պաղտասարեան	20
Մարտիրոս Ղուկասեան	20
Յարութիւն Յովհաննէսեան	20
Յարութիւն Զօրեան	20
Յովհաննէս Խաչեան	20
Յարութիւն Ջիչէզճեան	20
Յովհաննէս Յովհաննէսեան	20
Յովհաննէս Զրաղեան	20
Յակոբ Մնակեան	20
Յարութիւն Մուքաֆեան	20
Նշան Յովհաննէսեան	20
Նշան Թովմասեան	20
Պօղոս Սէրգէնեան	20
Պետրոս Գասապեան	20
Ռուբէն Էօքսիւզեան	20
Սկզբաք Եսայեան	20
Խաչատուր Պարսեան	15
Երեսուն ինը անձերէ	212
	1275

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան Ազգ. Հիւանդանոցի
Վ. Ասոնեսպեան
Գ. Խ. ԷՎՐԵՆԵԱՆ

VIN ET SIROP DE DUSART

Բժշկութիւնն այսօր այլ ևս չի յուսահատիր կուրծքի հիւանդութիւնները բուժելու։ Մատովը դպած է պատճառին՝ թոքերուն մէջ ցուցունելով շատ փոքր ճճիի մը ներկայութիւնը, միքրոպը որ կ'սպրի ի միաս անքուանութենէ, յոգնութենէ, հիւանդութիւններէ մաշած, կամ սկզբնական անկումով մը ծնած արարածներուն։ Անոր ազդեցութեան առաջը կառնուի հիւթեղ սնունդով մը ամենէն դիւրամարս հանքային տարրով պատրաստուած, այն է լաքտոֆոսֆատ

ՀՐԻՇԱԼԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԳՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐԿԱՆԹԱՑԻ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11 671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 2,906,678

ՆՈՐԹՀԻՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար դիրենք ներկայացնել. նաև իրը ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած ընտանին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ՄԻՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱԲԻԹԱՑՄ. — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ կարելի է Պոլսոյ մէջ գիտել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 12 և 22 Ա. սենեակներն, առ ԳԱՌԻՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՄԲԷՐԻ

Եաղլը վաքէթա բարչասը գրեէյի ճէտիտ 3000ատէն 5000, պէէր գրեէյի ճէտիտի 20 փարա։ Քէօսէկէ բարչասը գրեէյի ճէտիտ 2500ատէն 4000, պէէր գրեէյի ճէտիտի 21 փարա։ Գայրն Ինկիլիզ պէգի բարչասը գրեէյի ճէտիտ 500ատէն 700, պէէր գրեէյի ճէտիտի 18 փարա։ Մէչին բարչասը գրեէյի ճէտիտ 300ատէն 500, պէէր գրեէյի ճէտիտի 16 փարա։

Պէյօղ Գալէվրտիանէ անպարրնտա մէվճուտ միւթրաքիմ օլուպ Ֆիրուխթ օլունմագ իւզրէ մէվգրի միւզայիտէէ գօնուլտրը էվվէլճէ տախի իլան օլունան պատէ մուրագամ 4 գալէմ քէսէէլ վէ սայիրէ բարչալարը Ֆիւթը մուրագամտրը իլէ թայիպի էօհտախնտէ օլուպ խյուլը ռուսինին 28ինճի կիւնինէ գատար պէէր կիւն միւզայիտէի իճրա օլարագ մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիւէրէք Ֆիրուխթ օլունճաղընտան Ֆիւթը մէգքիւրն գամմը իլէ իչիրուսունա վէ 30ընճը կիւնիւ 100ատէ 5 գամմընա թալիպ օլանարրն մագամը ալիի Սէրաքէրի լէվգիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէէրի իլան օլունուր։

Նօ. 18 2—3

Նիգամիէ Սարրաճխանէ անպարրնտա մէվճուտ վէ միւթրաքիմ օլուպ Ֆիրուխթ օլունմագ իւզրէ մէվգրի միւզայիտէէ գօնուլտրը էվվէլճէ իլան օլունան մալիւմը էյ մզգտար 62 գալէմ քէօհնէ էշեաի սարրաճէ Ֆիւթը մալիւմէ իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ խյուլը ռուսինին 28ինճի կիւնինէ գատար պէէր կիւն միւզայիտէի պիլիճրա մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիւէրէք Ֆիրուխթ օլունճաղընտան իչիթրաբանա վէ 30ընճը կիւնիւ 100ատէ 5 գամմընա թալիպ օլանարրն մագամը ալիի Սէրաքէրի լէվգիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէէրի իլան օլունուր։

Նօ. 19 2—2

Թարապլուը Ղարպ Ֆըրպի ասքէրիէի իլէ Պէնդպիտէ պուլունան Ճիւնուրը Ճէնապը չահանէ իշուն միւպայասը մէվգրի միւնագասայա վագ օլունան 765,408 գրեէ տագիգին պէէր գրեէյի ճէտիտի 40 վէ 37,000 գրեէ Ֆասուլիանրն պէէր գրեէյի ճէտիտի 44 վէ 45,800 գրեէ չէքէրին պէէր գրեէյի ճէտիտի 73 վէ 37,000 գրեէ նուխսուրն պէէր գրեէյի ճէտիտի 45 փարատա թալիպլերի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու խյուլը ռուսինին 27ինճի չարչանպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիւէճէկինտէն մէգքիւր Ֆիյսիլարատան Մէնգիլաթ իճրասը իլէ ԹԹայա թալիպ օլանարրն մագամը ալիի Սէրաքէրի լէվգիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէէրի իլան օլունուր։

Նօ. 20 2—3

Էֆիրատ ճէտիտէի չահանէ գումանիասը պագըճէէսի 1915 գրեէ չէօրէք բէյսիմաթ մէվգրի միւզայիտէէ վագ օլունարագ սիմ մէ ճիտի 20 գրշ. հիսապը իլէ պէէր գրեէյի ճէտիտի 8 փարատա թալիպի էօհտէսինտէ օյուուղնտան մէգքիւր էլ մգտար բէյսիմաթը տահա գիւնատէ Ֆիյաթ իլէ միւպայասնա թալիպ օյանարրն մագամը Սէրաքէրի լէվգիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէէրի իլան օլունուր։ Նօ. 21 2—3

SWIFT

ԱՅՍՊԻՍԻԹԻԼԷԹՄԻՆ Գնեցէք

որ շրնուած է հէյկաւորը Սուէնտ զինագործարանին կողմէ։ ՍՈՒԻՖԹ պիսիքլէքը ամենէն ծանօթն ու հէյկաւորը է։ Հաստատուն, վայելուչ, արագ, անմրցելի 1895ի նմոյշարանին մէջ առաջնորդ մրցանակը շահած է։ Կը ծախուի Նիքիթիզ էրպէէրի քով, Պոլիս Պահճէ Քարու Թիւ 2 եւ Ղալաթիա Մահմուտիյէ փողոց Թիւ 22ը։ 31։

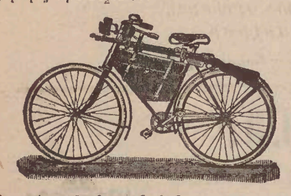

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալն է Սարաֆեան տունը՝ Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, Բ. յարկ։ 366 36—80

ՄՈՍ

ՇՈՒՆԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբոլ, Պորտայէ, Մէլբուրնայ
և Սիտնէյ մէջ։ Գնող

Անունը	Գնոյն	Անունը	Գնոյն
Բամբէյ	3000	Թիպա	2500
Անպիս	3000	Նէրպիտա	2400
Թէյպը	3000	Օսայրիս	2250
Քուանոքուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Ոգիներս	2000
Օսմանլի	3000	Կասրինի	1500
Մարիսթիս	2500	Կիւլֆն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. Վիթօլ և ԸՆԿ
Ուիթոլ խան
ՃԷՔՄՈՒ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
330 31, Ճէյմս Սթրիդ Լիվրբուլ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿ.
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԴՐԱՄԱՐ

771,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՏՈՐԻՆ-ՐԻՆ ՅԻՆԳՈՂ

Քարիզ, 16, Պուլվար սէ գիւիմարիէն. 1, 3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ
1845ին հիմնուելն է Ի

Ապահովագրեալներու վնասուած	955,000000
1893ի դրութեամբ	
Ապահովագրեալներու վնասուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 Մէյլիոն	160,000000
1894 յունուար 1	
Ամանաթ եւ անշարժ կալուածներ	30,000000
Ցանկալի պրոմազուրի	88,000000
Ընդհանուր ապահովագրութիւնք 3 Մէյլիոն	37,000000

Տնտեսական տարեկան

Շահաբաժիններու քայլվամբ և ապահովագներու վերադարձամբ՝ ի դէպ մահու։
Պայմանագրութեան նոր եղանակ
Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։
ԱՄԱՆԱԾ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն է Թուղթ
188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒՏԻԹՕՂ եւ ԸՆԿ.
Վայլոտա փողոց, Ղալաթիա խան, Ղալաթիա

ՈՍԿԻ ԱՍՏՂ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ. Սուլթան Պայազիտ հրապարակ, 32։ ԲԵՐԱ. Քաֆէ Սալանտիս, Բերա մեծ փողոց։ ԶԵՌՆԱԿՈՒՆ հագկերոյներու, Ճաշերու, պարահանդէսներու եւ հարսնիքներու՝ բաղաքն ու գիւղը։
ՄԻԱՍ ՏԷՐ 600 անձէ աւելի սեղանի արծաթէ ամբողջ սպասներու։
ՄԱՍՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ՝ սեղանի պերճ սպասուց, սեղանամանները եւ բիւրեղէ նուրբ անօթներ, վարձու կը տրուին ծածկոյթ եւ խոհանոցի անօթ։
ՍԵՂԱՆԱՊԱՐԱՐՔ, վա պետներ, ծարտար ծաղարարներ ու պաղարարներ, իր հաստատուն Քեան կողմէ բանուած։
ԽՈՇԵՓԵՏՈՒԹԻՒՆ արեւելեան ու եւրոպական դրուագեամբ։ 876 22—27

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՑ

ՄԷՐԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի է Պեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (Երթուղարձին հանդիպելով ի Հաւր։

Լոնտոնէ մեկնումէ ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնումէ ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սեպտ. 21էն. դէպի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, սեպ. 28էն սկսեալ. դէպի Քաւամաղա, (փոփոխակի Քաւաբայ) Ե բա, Սէլանիկ, Տէտէ-Ագաճ, փոփոխակի Քաւա ա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնումէ դէպի Մարսիլիա, Հաւր, Լոնտոն, ամեն ուրբաթ, առաւուան ժամ 9ին. մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէ-ագաճ (փոփոխակի Քաւաբայ), հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն. Իզմիրէն, Պիրէոնէն, հոկտ. 18էն սկսեալ։

Բայ աստր, ամեն տասնհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, ամեն տասնհինգ օրը։ Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վանի, Սամսուն, փոփոխակի Հաղոյտ, Պերոան, Լարնարա, Մէրսին, Խարբերդ, Լաթաքիա, Թրիբոլի, Նորէն Պէրութ, Այեքսանտրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Պէրութ դէպի Եաֆա եւ Բար-Սայիտ։

ՕՏԵԱՆ-ՆՈՎՈՐՍԻՍԿԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱՔՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տա նընդհանրական՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի կէսօրին դէպի Սամսուն, Կիլասուն, Տրապիզոն եւ Պաթում։ 425

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

Յունաստանի ու Սերբիոյ Թագաւորը եւ Յունաստանի զատաժառանգ Գօնսթանտին իշխանը գործածեն այս գօնեաքը ուեւեւալ ա։ ըստ դիտ էսեսերէն մրցանակ ստացած է։

Բրակաէն	1894	ոսկի շքաղրամ գօնեաքի համար		Բրակա	1834	ոսկի շքարրամ գօնեաքի համար զանազան ըմպելեաց համար	
Վիէննա	1894	» » » »		Բրակա	1894	» » » » սպիտակ գինիէ պատրաստուած գօնեաքի համար։	
Անվէրս	1894	» » » »		Լիսն	1893	» մեծ մրցանակ միսքէթ խաղողէ պատրաստուած գօնեաքի համար։	

Տարին 2,000,000 քիլոս սպառում ամեն կողմ։ 1893 օգոստոսէն 1894 դեկտրվարի վերջը 24,902 սնտուկ եւ 491 տակառ գօնեաք արտածուած է ի Թուրքիա, Գուլկարիա, Ռումանիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Գերմանիա, Սերպիա, Մասուա, Հայաստան, Անգլիա, Պելժիա, Ամերիկա, Պարսկաստան եւ Հնդկաստան

	տակառ	սնտուկ		տակառ	սնտուկ
Աւստրիական շոգենաւերով	70	7328	Բանէլլէնիք շոգենաւերով	5	1009
Գերմանական	70	1697	Ռուսական »	43	856
Մէսաժերիի »	4	1184	Ձօնսրն »	9	437
Ֆրէսիսէի »		132	Խրտիվիէ »	122	3572
Իտալական »	168	6487	Գումար	491	24902

Այս արտածումնը ապա ուղուած են շոգենաւերու գործակալութեանց վկայագրերովն՝ վաւերա եալ Պիրէոնի քաղաքապետութենէն։

Ամեն առեն գործարաններու ու մթերանոցներու մէջ 50,000 օխա գօնեաք պատրաստ կայ։

Ի Պիրէոն Արիանիտի, Ալիքի, Նիր Ա, աղչկանց վարժարանին մօտ, Դաքօ Տէխմ իա եւ երկաթուղւոյ մօտ 7 մթերանոցներ ունին։ Փափաքողք կրնան այցելել եւ պարզնակութիւնները տեսնել։

Մէկ թաբաա եղաքը 100,000 ֆրանք պարգեւով մը կապահովեն թէ իրենց գօնեաքները անարատ խաղողէ ու գինիէ պատրաստուած են, ինչ որ հաստատած են բժիշկներ ու քիմիագէտներ, որոց անունները նշանակուած են իւրաքանչիւր շիշի փաթեթուած վկայագրերու մէջ։

Հիւանդանոցներու մեծ մասին մէջ այդ գօնեաքը կը գործածուի։

Մէկ թաբաա եղաքը ի Պիրէոն Աա լոնի կամ Բարտիսքաքիի հրապարակը գտնուած Ամբլօս անուն գործարանին մէջ խաղողի ոգիէ ամեն տեսակ ոգիլից ըմպելիներ եւ մանաւանդ մեծ քանակութեամբ աղ կ բօյ կը պատրաստեն։ Այս վերջ նը տակառով կը ծախուի։

Միակ ներկայացուցիչ բովանդակ Թուրքիոյ համար, Թրեանտաֆիլոքալ օսիրբարը, Ղալաթիա, Մոմհանէ Թիւ 53 եւ 69։

SELS EFFERVESCENTS LE PERDRIEL

SELS DE LITHINE Effervescents LE PERDRIEL — Contre la Goutte, la Gravelle et les Rhumatismes — Assimilation Sûre.

ANTIPYRINE Effervescente LE PERDRIEL — Contre Douleurs, Migraines, Mal de Mer, etc. — Ne produisant ni Crampes ni Nausées.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

L'ANCRE ԼԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԴՈՒՄԱՐ 126 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎԱՌԱՐՈՒԱԾ ԴՈՒՄԱՐ 180 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿ Ն ԹՈՐԼՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմ Լոնդոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Թեոդոլի Հոթաս, դեր-Նախագահ
» Ժորժէֆ Հոթաս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Բոսամ Նաաս » » » »
Անթուան Բրօքէշ տ'Օմանէ
Թէոդոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնիսկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՌ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Դրամագլուխ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆեանց, ԼԻՕՆԷԼ ՊՈՆՏԻ Գլխաւոր Գործակալ, ՊԻԵՔՐՈ Ս. ՏԷՊ ՍՈՒՐԻՈՅԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գոնամանոզլու խան Թիւ 7. 302

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունիք, մազերնիդ կը թափին, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափին, եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէք Ռոսպիլ Վինդսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կուտայ սպիտակ մազերուն և կարգելու մազերու թափին։ Այս դեղ, որուն տէրը շքադրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի գրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով

Վիրջինի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոսպիլ Վինդսորի ծախուած տեղերը։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՌԶԴՈՒԹԻՒՆ ՀՕՐԱՅՈՒԹԻՒՆ ՎԵՐԱԿԱՐԳԻՉ

Ամենաշատ կազդուրիչն զոր պարտին դրծածել Ազգ. Ինդ. Ները, Նեբերը, Կանայք, տիրակալք Ցզայնոր և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկաշինով Մկանանց և Զբաղելոց ու Ուժերնին դրութեանց կազդուրեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻԻԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

Վիալի գինին ամենէն ապրանք գործելու միաւորութիւնն է, ոնդ դեմ Ուրնան տկարութեան, Լեզնութեան, Թոշակեան, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, Փորհատութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, Նյն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զգային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաշրջելի կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. Վիալ. Վիքթոր Հիւկօ փողոց. 14—Լիոն. 334

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Պոլիս Օկիսնթ Բուսիկա Ղալաթիա, Մոմհանէ, Թ. 86. փոքրաչափակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՄԷՀԲԱՐԷ

ԳԱԼԱԹԻՍ, ՍԱՆՏԱՐԳԱԼԱՐ, ԹԻՒ 166
ԴԱՔԱՆԼԸՂԻ ՖՐՈՒՆԻ ԴԻՄԸ

Մէհբարէ տունը կը ծանուցանէ արգոյ հաստարկութեան եւ իր բազմաթիւ յանախորդներուն թէ եղանակի բազմաթիւ նիւթեր ընդունած է։

Մէհբարէ տունը կարեւորութիւն տալով փայլուն ծանուցումներու, կը խնդրէ միայն արգոյ հաստարկ թեանէն որ իր վաճառատունն այցելեն՝ գիներուն չափազանց ածուութեանը համոզուելու համար։ Աւասիկ քանի մը նիւթերուն գիները։

1 Կտաւէ սփռոց 6 հոգիի համար	ղրշ. 7½	12 Կտաւէ Քաշկինակ երիկամարդու	ղրշ. 10
1 Դուլաստր » 6 » »	» 12½	12 » » կանանց	» 12½
6 Կտաւէ անձեռոց սեղանի »	» 12½	1 Մէյտարսէ Քաշկինակ, Ֆուլլար կամ Ճարտն, ձերմակ կամ գունաւոր	» 12½
12 » » Թէյի »	» 10	6 Թշկնկ. հնդիկ մետաքսէ ասանուած	» 12½
5 » սրբիչներ կամ Քրիշ Քոուէլա	» 12½		
1 Երիկ մարդու շապիկ կտաւէ օձիքով եւ Քեւնոցներով	ղրշ. 12½	3 Ձերմակ փոքր շպիկ. կտաւէ օձիքով	ղրշ. 12½
1 Շապիկ կանանց՝ ձեռքով բանուած	» 12½	6 Զոյգ գոլտաւոր գուլպա Ֆիլտեքսա	» 12½
2 Ֆիլտեքսս ֆանէլա սրանց եւ կնց.	» 12½	3 » գունաւոր կամ գծաւոր գուլպա	» 12½
1 Ֆա էլա կրիկի կու Օթով, տարբեր ծակէրի դրուագեամբ	» 12½	1 Ժամացոյց կամ գարնուցան. ամերիկեան գրուագեամբ	» 12½
		1 Շիշ օ տը բօլոնը ժէլ եղաքարը	» 12½

Ասկի զատ զանազան անուշահոտութիւնք, սեղաններու ծածկոց, ֆիլտեք. քէ ու մետաքսէ գուլպաներ, փողկապ եւ ուրիշ շատ նիւթեր, խիստ ժան գիներով։ 2—40

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. ԴԻԼԻԱՆԱՆ, Վ. ՇՈՒՇԱՆ ՆՈՅԻՆ.
ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵԿԻՓՔԷՔ ԳԱԼՏԸՐՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զսելիներու Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճոհն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հեռեւեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զսելիներու կեղծք կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զսելիներուն վարկը կը կոտրեն։

Ճոհն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն դնել զսելիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ միրուքներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլլերը գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փոխարինելու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որ կը հաստատեն Միլլերի դրամարկղներու տարեկան ապրանքը։

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ գգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առժան բլաէ գգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն։ Նոյնպէս գազագրի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ բանալիներ, արանեներու մէջ կոխուելիք լամպարներ, ցամաքային ու նաւային գինուորական յատուկ կոնակներ, հրթիռի մեհենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

Թ. 312

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՒԵՏԻՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Բ. 25/7 Օթէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գ. 26/8 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճանապարհով
Դ. 27/9 Սիվաստարդի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Ե. 27/9 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆում, առաւօտեան ժամ 11ին։
Ե. 28/10 Օռէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուշ 29/11 Ալեքսանդրիոյ Սոսրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

Ա.Զ.— Սեպտ 26/8, երեքշաբթի օրը Գ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող զգեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բար-Սայիտ գաղող շոգենաւին։ 368

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՒԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻԼ & ԸՆԿ

Մարսիլիոյ և Գալաթայի մէջ Լոնդոն-արապէս Ճանող

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագէնքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմելու գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐՈՒՆԻ
Մոսմհանէ փողոց Թ. 10

138